

משניות סדר קדשים

על פי מהדורת הרב דוד אלטאראס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים יע"א
שנת ונשלמה פרים שפֿתֿנוּ לִפְ"ק

הוצאת חטף-סגול
2025

הובא לדפוס באמצעות $\text{\LaTeX}$ ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחוניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללמוד
יהי רצון מלפניך יי אלהי שלא יאָרע דְבַר תְּקֻלָּה עַל יְדֵי וְלֹא אֶכְשֶׁל
בְּדַבֵּר הִלְכָה וַיִּשְׁמַח בִּי חֲבִירִי וְלֹא אֹמֵר עַל טְהוֹר טָמֵא וְלֹא עַל
טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל מִתֵּר אֶסוּר וְלֹא עַל אֶסוּר מִתֵּר וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבִירִי
בְּדַבֵּר הִלְכָה וַאֲשַׁמַּח בָּהֶם:

והאר"י צוק"ל היה אומר אחר תפלה זו שני פסוקים אלו

כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי דַעַת וְתְבוּנָה:
גַּל עֵינֵי וַאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפותח הספר ללמוד בו יאמר

הִנְנִי רוֹצֶה לְלַמֹּד כְּדֵי שִׁבְיָאֲנִי תִלְמוּד זֶה לִידי מַעֲשֶׂה וְלִידי מִדּוֹת
יִשְׁרׁוֹת וְלִידי יְדִיעַת הַתּוֹרָה וְהִרְיֵנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוא וּשְׂכִינְתִּיהָ בְּדַחֲלֵנוּ וּרְחִימוּ וְיֵהִי נֹעֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה
יְדִינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

משניות סדר קדשים

יש בו י"א מסכתות וזהו סדורן

א זבחים יד פרקים · ב מנחות יג פרקים · ג חולין
יב פרקים · ד בכורות ט פרקים · ה ערכין ט פרקים ·
ו תמורה ז פרקים · ז כריתות ו פרקים · ח מעילה ו פרקים ·
ט תמיד ז פרקים · י מדות ה פרקים · יא קנים ג פרקים ·
בין הכל צ"א פרקים:

ויש מסדרים קנים קודם מדות והכל עולה בקנה אחד

מסכת זבחים

יום יח

פרק א

כָּל הַזְבָּחִים שֶׁנִּזְבְּחוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן כְּשָׂרִים אֶלָּא שְׁלֹא עָלוּ
לְבָעָלִים לְשֵׁם חֻבָּהּ חוּץ מִן הַפֶּסַח וּמִן הַחֲטָאתָּ.
הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ בְּכָל זְמַן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף
הָאֲשָׁם הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ וְהָאֲשָׁם בְּכָל זְמַן אָמַר
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַחֲטָאתָּ בָּאָה עַל חֲטָא וְהָאֲשָׁם בָּא עַל
חֲטָא מֵהַ חֲטָאתָּ פְסוּלָה שְׁלֹא לְשִׁמָּה אִף הָאֲשָׁם פְסוּל
שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ:

ב יוֹסִי בֶן חוּנִי אוֹמֵר הַנִּשְׁחָטִים לְשֵׁם פֶּסַח וּלְשֵׁם חֲטָאתָּ
פְסוּלִין שֶׁמַּעֲזוֹן אָחִי עֲזַרְיָה אוֹמֵר שֶׁחֲטָן לְשֵׁם גְבוּהָ מֵהֶם
כְּשָׂרִין לְשֵׁם נְמוּדָּ מֵהֶם פְסוּלִין בִּיצַד קָדְשֵׁי קָדָשִׁים
שֶׁשֶׁחֲטָן לְשֵׁם קָדָשִׁים קָלִים פְסוּלִין קָדָשִׁים קָלִים
שֶׁשֶׁחֲטָן לְשֵׁם קָדְשֵׁי קָדָשִׁים כְּשָׂרִין הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשִׂיר
שֶׁשֶׁחֲטָן לְשֵׁם שְׁלָמִים כְּשָׂרִין וּשְׁלָמִים שֶׁשֶׁחֲטָן לְשֵׁם
בְּכוֹר וּלְשֵׁם מַעֲשִׂיר פְסוּלִין:

ג הַפֶּסַח שֶׁשֶׁחֲטוֹ בַּשְּׁחִירָתָּ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ
רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְכַשִּׁיר כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר בֶּן בִּתְרִיא
פוֹסֵל כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בֵּין הָאַרְבָּעִים אָמַר שֶׁמַּעֲזוֹן בֶּן עֲזַאי
מְקַבֵּל אֲנִי מִפִּי שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם זִקְנִים בְּיוֹם שֶׁהוֹשִׁיבוּ

רבי אלעזר בן עזריה בישיבה שכל הזבחים הנאכלים
שנזבחו שלא לשמן בשרין. אלא שלא עלו לבטלים לשם
חובה. חוץ מן הפסח ומן החטאת. ולא הוסיף בן עזאי
אלא העולה. ולא הודו לו חכמים:

י הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק
שלא לשמן. או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן
ולשמן. פסולין. כיצד לשמן ושלא לשמן. לשם פסח
ולשם שלמים. שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם
פסח. שהזבח נפסל בארבעה דברים. בשחיטה. ובקבול.
ובהלוף. ובזריקה. רבי שמעון מכשיר בהלוף. שהיה רבי
שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה. ושלא בקבלה.
ושלא בזריקה. אבל אפשר שלא בהלוף. ששוחט בצד
המזבח וזרק. רבי אליעזר אומר המהלך במקום שהוא
צריך להלך המחשבה פוסלת. ובמקום שאינו צריך
להלך. אין המחשבה פוסלת:

פרק ב

כָּל הַזִּבְחִים שֶׁקִּבֵּל דָּמֶן זֶרֶאֱוִי טָבוּל יוֹם מִחֹסֶר בְּגָדִים
 מִחֹסֶר כַּפּוּרִים שְׁלֹא רָחַץ יָדָיו וְרָגְלָיו עָרַל טָמֵא
 יוֹשֵׁב עוֹמֵד עַל גִּבִּי כָּלִים עַל גִּבִּי בְּהֵמָה עַל גִּבִּי חֲבֵרוֹ
 פָּסֵל קִבֵּל בְּשִׂמְאֵל פָּסֵל רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכְשִׁיר נִשְׁפָּךְ עַל
 הָרֶצֶפָה וְאַסְפּוֹ פָּסוּל נִתְּנוֹ עַל גִּבִּי הַכֶּבֶשׂ שְׁלֹא כִנְגַד
 הִסּוֹד נָתַן אֶת הַנִּתְּנִין לְמִטָּן לְמַעַל וְאֶת הַנִּתְּנִין לְמַעַל
 לְמִטָּן אֶת הַנִּתְּנִים בַּפְּנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנִּתְּנִים בַּחוּץ
 בַּפְּנִים פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת:

בִּשְׁוֹחֹט אֶת הַזֶּבֶחַ לְזֶרוֹק דָּמוֹ בַּחוּץ לְהִקְטִיר אֶת
 אֲמוּרָיו בַּחוּץ אוֹ מִקְצַת אֲמוּרָיו בַּחוּץ לֶאֱכֹל בְּשָׂרוֹ
 בַּחוּץ אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ בַּחוּץ אוֹ לֶאֱכֹל כִּזִּית מֵעוֹר
 הָאֵלֶּיהָ בַּחוּץ פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת לְזֶרוֹק דָּמוֹ לְמַחֵר אוֹ
 מִקְצַת דָּמוֹ לְמַחֵר לְהִקְטִיר אֲמוּרָיו לְמַחֵר אוֹ מִקְצַת
 אֲמוּרָיו לְמַחֵר לֶאֱכֹל בְּשָׂרוֹ לְמַחֵר אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ
 לְמַחֵר אוֹ לֶאֱכֹל כִּזִּית מֵעוֹר הָאֵלֶּיהָ לְמַחֵר פָּגוּל וְחִיָּבִין
 עָלָיו כֶּרֶת:

גֵּזֶה הַכָּל כָּל הַשְׁוֹחֹט וְהַמִּקְבֵּל וְהַמְּהַלֵּךְ וְהַזֹּרֵק לֶאֱכֹל
 דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לֶאֱכֹל לְהִקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת חוּץ לְזִמְנוֹ פָּגוּל וְחִיָּבִין עָלָיו
 כֶּרֶת וּבִלְבָד שִׁיקָרֵב הַמִּתִּיר כְּמַצּוֹתוֹ:

י כיצד קרב המתיר במצותו. שחט בשתיקה. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק בשתיקה. או ששחט וקבל והלך וזרק חוץ לזמנו. זה הוא שקרב המתיר במצותו. כיצד לא קרב המתיר במצותו. שחט חוץ למקומו. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק חוץ למקומו. או ששחט וקבל וזרק והלך חוץ למקומו. הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק שלא לשמן. או ששחט קבל והלך וזרק שלא לשמן. זה הוא קרב המתיר במצותו:

ה לאכול כזית בחוץ וכזית למחר. כזית למחר וכזית בחוץ. כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר. כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ פסול ואין בו כרת. אמר רבי יהודה זה הכלל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול וחיבין עליו כרת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול ואין בו כרת. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו כרת. לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית בשר. שאין אכילה והקטרה מצטרפין:

פרק ג

כָּל הַפְּסוּלִין שֶׁשָּׁחֲטוּ שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָהּ שֶׁהִשְׁחִיטָה
כְּשֶׁרָה בְּנָשִׁים וּבַעֲבָדִים וּבִטְמָאִים אֲפִילוּ בְּקֹדֶשׁ
קֹדָשִׁים וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יִהְיוּ טְמָאִים נֹוגְעִים בַּבֶּשֶׂר לְפִיכָךְ
הֵם פּוֹסְלִים בְּמַחֲשָׁבָה וְכֵלֶן שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַדָּם חוּץ לְזִמְנוֹ
וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ אִם יֵשׁ דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַכֶּשֶׁר וְיִקְבֹּל:

^ב קִבֵּל הַכֶּשֶׁר וְנָתַן לַפְּסוּל יִחְזִיר לַכֶּשֶׁר קִבֵּל בִּימִינוֹ וְנָתַן
לְשִׁמְאֻלוֹ יִחְזִיר לִימִינוֹ קִבֵּל בְּכָלִי קֹדֶשׁ וְנָתַן בְּכָלִי חוּל.
יִחְזִיר לְכָלִי קֹדֶשׁ נִשְׁפָּךְ מִן הַכָּלִי עַל הָרֶצֶפָה וְאַסְפּוּ
כֶּשֶׁר נָתַנוּ עַל גִּבֵּי הַכֶּבֶשׁ שֶׁלֹּא כִּנְגַד הִיסוּד נָתַן אֶת
הַנִּתְנִין לְמִטָּה לְמַעְלָה וְאֶת הַנִּתְנִין לְמַעְלָה לְמִטָּה אֶת
הַנִּתְנִין בַּפָּנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנִּתְנִין בַּחוּץ בַּפָּנִים אִם יֵשׁ
דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַכֶּשֶׁר וְיִקְבֹּל:

^ג הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁאֵין דֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל
וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁאֵין דֶּרְכוֹ לְהַקְטִיר כֶּשֶׁר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
פּוֹסֵל לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ
לְהַקְטִיר פָּחוֹת מִכֹּזֵית כֶּשֶׁר לֶאֱכֹל כַּחֲצִי זֵית וּלְהַקְטִיר
כַּחֲצִי זֵית כֶּשֶׁר שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מִצְטָרְפִין:

^ד הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל כֹּזֵית מִן הָעוֹר מִן הָרֶטֶב מִן
הַקֶּפֶה מִן הָאֵלֶּל מִן הָעֲצָמוֹת מִן הַגִּידִים מִן הַטְּלָפִים
מִן הַקֶּרְנִים חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ חוּץ לְמִקְוָמוֹ כֶּשֶׁר וְאֵין חֲבִיבִין
עֲלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטָמֵא:

ה' השוחט את המקדשין. לאכול שליל או שליא בחוץ.
לא פגל. המולק תורים בפנים. לאכול ביציהם בחוץ. לא
פגל. חלב המקדשין וביצי תורים. אין חייבין עליהן משום
פגול ונותר וטמא:

י' שחטו על מנת להניח את דמו ואת אמוריו למחר.
או להוציאן לחוץ. רבי יהודה פוסל. וחכמים מכשירין.
שחטו על מנת לתנו על גבי הכבש שלא כנגד
היסוד. לתן את הנתנין למטן למעלן. ואת הנתנין
למעלן למטן. ואת הנתנין בפנים בחוץ. ואת הנתנין
בחוץ בפנים. שיאכלוהו טמאים. שיקריבוהו טמאים.
שיאכלוהו ערלים. שיקריבוהו ערלים. לשבר עצמות
הפסח. ולאכול ממנו נא. לערב דמו בדם פסולין כשר.
שאין המחשבה פוסלת. אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו.
והפסח והחטאת שלא לשמן:

פרק ד

בית שמאי אומרים כל הנתנין על מזבח החיצון. שאם
נתנן מתנה אחת כפר. ובחטאת שתי מתנות. ובית
הלל אומרים אף חטאת שנתנה מתנה אחת כפר. לפיכך
אם נתן הראשונה כתקונה. ואת השנייה חוץ לזמנה כפר.
נתן את הראשונה חוץ לזמנה. ואת השנייה חוץ למקומה.
פגול וחיבין עליו כרת:

^ב כָּל הַנִּתְּנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי. שְׁאֵם חֶסֶד אַחַת מִן
הַמִּתְּנוּת לֹא כִפֹּר. לְפִיכָד אִם נָתַן כָּלֹן כְּתוּקוֹן וְאַחַת שְׁלֹא
כְּתוּקוֹנָה. פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת:

^ג אֵלּוּ דְּבָרִים שְׂאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. הַקֶּמֶץ.
וְהַלְבוּנָה. וְהַקֶּטֶרֶת. וּמִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מִשִּׁיחַ.
(וּמִנְחַת נִסְכִּים) וְהֶדֶם. וְהַנִּסְכִּים הַבָּאִים בְּפָנֶי עֶצְמָן. דְּבָרֵי
רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים אֵף הַבָּאִים עִם הַבְּהֵמָה. לֹזֵג
שָׂמֶן שֶׁל מִצֹּרֶעַ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין חִיבִים עָלָיו מִשּׁוּם
פְּגוּל. וְרַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל. שְׂדֵם
הָאֶשֶׁם מִתִּירוֹ. וְכָל שֵׂישׁ לוֹ מִתִּירִים. בֵּין לְאֶדָם בֵּין לְמִזְבֵּחַ.
חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

^ד הָעוֹלָה דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לְמִזְבֵּחַ. וְעוֹרָהּ לַכֹּהֲנִים.
עוֹלֹת הָעוֹף דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לְמִזְבֵּחַ. חֲטָאת הָעוֹף
דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַכֹּהֲנִים. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשְׂעִירִים
הַנִּשְׂרָפִים. דָּמֶן מִתִּיר אֶת אֵימורֵיהֶן לִיקָרֵב. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אוֹמֵר כָּל שְׂאִינוֹ עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן כְּשִׁלְמִים. אֵין חִיבִין
עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

^ה קֹדֶשִׁי עוֹבְדֵי אֱלִילִים. אֵין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל
נוֹתֵר וְטָמֵא. וְהַשּׁוֹחֲטֵן בַּחוּץ פֶּטוּר. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר רַבִּי
יוֹסִי מְחִיב. דְּבָרִים שְׂאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. חִיבִים
עָלֵיהֶם מִשּׁוּם נוֹתֵר. מִשּׁוּם טָמֵא. חוּץ מִן הָדֵם. רַבִּי שְׁמַעוֹן

אומר בדבר שֶׁדָּרְכָן לְהֵאכֵל. אֲבָל כְּגוֹן הָעֵצִים וְהַלְבוֹנָה
וְהַקִּטְרֶת אֵין חִיבִין עָלֵיהֶן מְשֹׁם טְמֵאָה:

¹ לְשֵׁם שֶׁשָּׂה דְּבָרִים הַזֵּבַח נִזְבַּח. לְשֵׁם זִבְח. לְשֵׁם זֹבַח.
לְשֵׁם הַשֵּׁם. לְשֵׁם אִישִׁים. לְשֵׁם רֵיחַ. לְשֵׁם נִיחֹחַ. וְהַחֲטָאֵת
וְהָאֶשֶׁם לְשֵׁם חֲטָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֵף מִי שֶׁלֹּא הָיָה בְּלִבּוֹ
לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֵלֹהִים כְּשֶׁר. שֶׁהוּא תָּנָאִי בֵּית דִּין. שֶׁאֵין
הַמַּחֲשָׁבָה הוֹלֶכֶת אֵלָּא אַחֵר הָעוֹבֵד:

פרק ה

אֵיזָהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זִבְחִים. קִדְּשֵׁי קִדְּשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצִּפּוֹן.
פֶּר וְשֹׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים. שְׁחִיטָתָן בַּצִּפּוֹן.
וְקָבֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצִּפּוֹן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל בֵּין
הַבָּדִים. וְעַל הַפְּרֻכָּת. וְעַל מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן
מִעֲפֻכָּת. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרְבֵי שֶׁל מִזְבַּח
הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן לֹא עֵכָב:

² פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשֹׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצִּפּוֹן.
וְקָבֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצִּפּוֹן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל הַפְּרֻכָּת.
וְעַל מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן מִעֲפֻכָּת. שִׁירֵי הַדָּם
הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרְבֵי שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן
לֹא עֵכָב. אֵלֹהֵי נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשָׁן:

³ חֲטָאוֹת הַעֲבוּר וְהִתְחִיד. אֵלֹהֵי חֲטָאוֹת הַעֲבוּר. שֹׁעִירֵי
רִאשֵׁי חֲדָשִׁים. וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת. שְׁחִיטָתָן בַּצִּפּוֹן. וְקָבֹל

דָּמֶן בְּכָלִי שֶׁרַת בְּצִפּוֹן. וְדָמֶן טָעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת עַל
אַרְבַּע קִרְנוֹת. בִּיצֵד עָלָה בִּכְבֹּשׁ וּפְנָה לְסוּבָב. וּבֹא לוֹ
לְקַרֵּן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית מְעֲרָבִית.
מְעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הַדָּם הֵיחָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִית.
וְנֹאכְלִין לַפָּנִים מִן הַקֶּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.
לְיוֹם וּלְלֵילָה עַד חֲצוֹת:

ד' הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קִדְשִׁים. שְׁחִיטָתָהּ בְּצִפּוֹן. וְקָבוּל דָּמָה
בְּכָלִי שֶׁרַת בְּצִפּוֹן. וְדָמָה טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וּטְעוֹנָה הַפֶּשֶׁט וְנִתּוּחַ. וְכָלִיל לְאִשִּׁים:

ה' זִבְחֵי שְׁלָמִי צָבוּר וְאַשְׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת. אֲשֶׁם
גִּזְלוֹת. אֲשֶׁם מְעִילוֹת. אֲשֶׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה. אֲשֶׁם נָזִיר.
אֲשֶׁם מְצוֹרֵעַ. אֲשֶׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן. וְקָבוּל דָּמֶן
בְּכָלִי שֶׁרַת בְּצִפּוֹן. וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וְנֹאכְלִין לַפָּנִים מִן הַקֶּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.
לְיוֹם וּלְלֵילָה עַד חֲצוֹת:

ו' הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם
בְּעֶזְרָה. וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין בְּכָל
הָעִיר. לְכָל אָדָם. בְּכָל מֵאֵכֶל. לְיוֹם וּלְלֵילָה עַד חֲצוֹת.
הַמּוֹרֵם מֵהֶם כִּיּוֹצֵא בָהֶם. אֵלּא שֶׁהַמּוֹרֵם נֹאכֵל לַכֹּהֲנִים.
לְנָשִׁיהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעִבְדֵיהֶם:

ז' שְׁלָמִים קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בְּעֶזְרָה.
וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין בְּכָל הָעִיר.

לְכָל אָדָם בְּכָל מֵאֵכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלִילָה אֶחָד הַמּוֹרֶם
מֵהֶם בְּיוֹצֵא בָהֶם אֵלָא שֶׁהַמּוֹרֶם נֶאֱכָל לַפְּהָגִים לְנִשְׁיָהֶם
וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתָן בְּכָל
מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוֹן מִתְּנָה אַחַת וּבִלְבָד שִׁיתָן כְּנָגֵד
הַיִּסּוֹד שְׁנָה בְּאֵכִילָתָן הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַפְּהָגִים וְהַמַּעֲשֵׂר
לְכָל אָדָם וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר בְּכָל מֵאֵכָל לִשְׁנֵי יָמִים
וְלִילָה אֶחָד הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלָא בְּלִילָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל
אֵלָא עַד חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלָא לְמִנּוּיָו וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלָא
צָלִי:

פרק ו

קָדָשִׁי קָדָשִׁים שֶׁשְׁחָטָן בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
כָּאֵלוֹ נִשְׁחָטוּ בַּצֶּפֶן רַבִּי יוֹסִי בֵּר יְהוּדָה אוֹמֵר
מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלַצֶּפֶן כַּצֶּפֶן מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלַדְרוֹם
כַּדְרוֹם הַמִּנְחוֹת הֵיוּ נִקְמָצוֹת בְּכָל מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְנֶאֱכָלִין
לַפָּגִים מִן הַקִּלְעִים לְזִכְרֵי כְהוֹנָה בְּכָל מֵאֵכָל לַיּוֹם וְלִילָה
עַד חֲצוֹת:

חֲטָאת הָעוֹף הֵיטָה נַעֲשִׂית עַל קָרֶן דְּרוֹמִית מִעֲרָבִית
בְּכָל מָקוֹם הֵיטָה כְּשֶׁרָה אֵלָא שְׂזָה הִיא מְקוֹמָה שְׁלֹשָׁה
דְּבָרִים הֵיטָה אוֹתָהּ הַקָּרֶן מִשְׁמֶשֶׁת מְלֻמָּטָן וְשְׁלֹשָׁה
מְלֻמָּעָלָן מְלֻמָּטָן חֲטָאת הָעוֹף וְהַהֲגָשׁוֹת וְשִׁירֵי הַדָּם:

מִלְמַעַלָן נִסּוּד הַמִּים וְהַיֵּין. וְעוֹלֹת הָעוֹף כְּשֶׁהִיא רַבָּה
בַּמִּזְבֵּחַ:

א כָּל הָעוֹלִין לַמִּזְבֵּחַ עוֹלִין דֶּרֶךְ יָמִין. וּמְקִיפִין וְיוֹרְדִין דֶּרֶךְ
שְׂמָאל. חוּץ מִן הָעוֹלָה לְשַׁלֵּשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ. שֶׁהֵיוּ עוֹלִים
וְחוֹזְרִים לָעֶקֶב:

ד חֲטָאת הָעוֹף בִּיצֵד הָיְתָה נַעֲשִׂית. הָיָה מוֹלֵק אֶת רֹאשָׁהּ.
מִמּוֹל עֶרְפָּה. וְאֵינוֹ מִבְּדִיל. וּמִזָּה מִדָּמָה. עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ.
שִׁירֵי הַדָּם הָיָה מִתְמַצֶּה עַל הַיִּסּוּד. אֵין לַמִּזְבֵּחַ אֵלָּא דָּמָה.
וְכֹלָה לְכַהֲנִים:

ה עוֹלֹת הָעוֹף בִּיצֵד הָיְתָה נַעֲשִׂית. עָלָה בַּכֶּבֶשׂ וּפָנָה
לְסוּבָב. בָּא לוֹ לְקַרֵּן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. הָיָה מוֹלֵק אֶת
רֹאשָׁהּ מִמּוֹל עֶרְפָּה וּמִבְּדִיל. וּמִמַּצָּה אֶת דָּמָה עַל קִיר
הַמִּזְבֵּחַ. נָטַל אֶת הָרֹאשׁ. וְהִקִּיף בֵּית מְלִיקָתוֹ לַמִּזְבֵּחַ.
וּסְפָגוּ בַּמֶּלֶח. וְזָרְקוּ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים. בָּא לוֹ לַגּוֹף. וְהִסִּיר
אֶת הַמֶּרְאָה וְאֶת הַנוֹצָה. וְאֶת בְּנֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּה.
וְהִשְׁלִיכֵן לְבֵית הַדִּשָּׁן. שֶׁסֶּע וְלֹא הִבְדִּיל. וְאִם הִבְדִּיל כְּשֶׁר.
וּסְפָגוּ בַּמֶּלֶח. וְזָרְקוּ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים:

ו לֹא הִסִּיר לֹא אֶת הַמֶּרְאָה. וְלֹא אֶת הַנוֹצָה. וְלֹא אֶת
בְּנֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּה. וְלֹא סָפְגוּ בַּמֶּלֶח. כָּל שֶׁשָּׁנָה
בָּהּ מֵאַחֵר שֶׁמַּצָּה אֶת דָּמָה כְּשֶׁרָה. הִבְדִּיל בַּחֲטָאת. וְלֹא
הִבְדִּיל בָּעוֹלָה. פָּסַל מַצָּה דָם הָרֹאשׁ וְלֹא מַצָּה דָם הַגּוֹף.
פָּסוּלָה. מַצָּה דָם הַגּוֹף. וְלֹא מַצָּה דָם הָרֹאשׁ. כְּשֶׁרָה:

חטאת העוף שְׁמֶלֶקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ מִצָּה דָּמָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּהּ אוֹ לְשִׁמָּה וְשְׁלֹא לְשִׁמָּה אוֹ שְׁלֹא לְשִׁמָּה וְלְשִׁמָּה
 פְּסוּלָה עוֹלֹת הָעוֹף בְּשָׂרָהּ וּבִלְבָד שְׁלֹא עָלְתָה לְבָעָלִים
 אֶחָד חטאת העוף וְאַחַד עוֹלֹת הָעוֹף שְׁמֶלֶקָן וְשִׁמְצָה
 דָּמָן לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ לֶאֱכֹל לְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ
 לְהַקְטִיר חוּץ לְמִקְוָמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת חוּץ לְזִמְנוֹ
 פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וּבִלְבָד שֶׁיִּקְרַב הַמִּתִּיר בְּמִצְוֹתָיו
 בִּיצֵד קָרֵב הַמִּתִּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק בְּשִׁתִּיקָהּ וּמִצָּה הֵדֶם
 חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ שְׁמֶלֶק חוּץ לְזִמְנוֹ וּמִצָּה הֵדֶם בְּשִׁתִּיקָהּ
 אוֹ שְׁמֶלֶק וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְזִמְנוֹ זֶה הוּא שֶׁקָּרַב הַמִּתִּיר
 בְּמִצְוֹתָיו בִּיצֵד לֹא קָרַב הַמִּתִּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ שְׁמֶלֶק חוּץ לְזִמְנוֹ
 וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְמִקְוָמוֹ (אוֹ שְׁמֶלֶק וּמִצָּה אֶת הֵדֶם חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ) חטאת העוף שְׁמֶלֶקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ וּמִצָּה דָּמָה
 חוּץ לְזִמְנָהּ אוֹ שְׁמֶלֶקָה חוּץ לְזִמְנָהּ וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּהּ אוֹ שְׁמֶלֶקָה וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ זֶה הוּא
 שְׁלֹא קָרַב הַמִּתִּיר בְּמִצְוֹתָיו לֶאֱכֹל בְּזִית בַּחוּץ וּבְזִית
 לְמַחֲרָ בְּזִית לְמַחֲרָ וּבְזִית בַּחוּץ בְּחֻצֵּי זֵית בַּחוּץ וּכְחֻצֵּי
 זֵית לְמַחֲרָ בְּחֻצֵּי זֵית לְמַחֲרָ וּכְחֻצֵּי זֵית בַּחוּץ פָּסוּל וְאִין
 בּוֹ כֶּרֶת אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם מִחֻשְׁבֵּת הַזִּמָּן
 קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֵּת הַמָּקוֹם פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְאִם
 מִחֻשְׁבֵּת הַמָּקוֹם קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֵּת הַזִּמָּן פָּסוּל וְאִין בּוֹ
 כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת לֶאֱכֹל

בַּחֲצִי זֵית וְלֹהֶקְטִיר בַּחֲצִי זֵית בָּשָׂר־שֵׂאִין אֲכִילָה וְהִקְטָרָה
מִצֵּטְרָפִין:

פרק ז

חֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמִטָּהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה
בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה
פְּסוּלָה נֶעְשְׂאָה לְמַעֲלָה בְּמַעֲשֵׂה כָלֶם פְּסוּלָה:

ב עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמַעֲלָן בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה
בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ וּבְלֶבֶד שְׂלֵא
עָלְתָה לְבָעָלִים בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה בְּמַעֲשֵׂה
חֲטָאֹת לְשֵׁם חֲטָאֹת פְּסוּלָה נֶעְשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה כָלֶן
פְּסוּלָה:

ג וְכָלֶן אֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה וּמוֹעֲלִין בָּהֶן חוּץ
מִחֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת:

ד עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מוֹעֲלִין בָּהּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר
אֵין מוֹעֲלִין בָּהּ אִמֵּר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מָה אִם חֲטָאֹת שֵׂאִין
מוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ מוֹעֲלִין בָּהּ עוֹלָה
שְׁמוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ אֵינוֹ דִּין שְׁיִמְעֵלוּ
בָּהּ אִמֵּר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא אִם אִמְרַת בַּחֲטָאֹת שִׁשְׁנָה

אֶת שְׁמָה לְשֵׁם עֹזְלָה. שְׁכַן שָׁנָה (אֶת) שְׁמָה לְדָבָר שִׁישׁ
 בּוֹ מְעִילָה. תֹּאמַר בְּעֹזְלָה שִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָה לְשֵׁם חֲטָאת.
 שְׁכַן שָׁנָה אֶת שְׁמָה לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ מְעִילָה. אָמַר לוֹ רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי קִדְּשִׁי קִדְּשִׁים שִׁשְׁחָטָן בְּדָרוֹם וְשִׁחָטָן לְשֵׁם
 קִדְּשִׁים קָלִים יוֹכִיחוּ. שְׁכַן שָׁנָה אֶת שְׁמָן לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ
 מְעִילָה. וּמוֹעֲלִין בָּהֶן. אֵף אֶתָּה אַל תִּתְּמָה עַל הָעֹזְלָה.
 שְׂאֵף עַל פִּי שִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָה. לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ מְעִילָה
 שִׁמְעֵלוּ בָּהּ. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא. אִם אִמְרַתָּ בְּקִדְּשִׁי
 קִדְּשִׁים שִׁשְׁחָטָן בְּדָרוֹם וְשִׁחָטָן לְשֵׁם קִדְּשִׁים קָלִים. שְׁכַן
 שָׁנָה אֶת שְׁמָן לְדָבָר שִׁישׁ בּוֹ אֶסּוּר וְהִתֵּר. תֹּאמַר בְּעֹזְלָה.
 שִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָה בְּדָבָר שִׁכְלוּ הֵתֵר:

ה' מֶלֶךְ בְּשִׁמְאֵל אוֹ בְּלִילָה. שָׁחַט חֹלִין בְּפָנִים וְקִדְּשִׁים
 בַּחוּץ אֵינָן מְטַמְּאִין בְּבֵית הַבְּלִיעָה. מֶלֶךְ בְּסַפִּין. מֶלֶךְ
 חֹלִין בְּפָנִים וְקִדְּשִׁים בַּחוּץ. תּוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן. וּבְגִי
 יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן. שִׁיבֵשׁ גִּפָּה. וְשִׁנְסָמִית עֵינָה. וְשִׁנְקָטָעָה
 רִגְלָה. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. זֶה הַכֹּלֵל כָּל שֶׁהִיא פְּסוּלָה
 בְּקִדְּשׁ. אֵינָה מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. לֹא הִיא פְּסוּלָה
 בְּקִדְּשׁ. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. וְכָל הַפְּסוּלִים שֶׁמִּלְקוֹ.
 מְלִיקְתָן פְּסוּלָה. וְאֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה:

י מֶלֶךְ וְנִמְצָא טְרֵפָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵינָה מְטַמְּאָה
 בְּבֵית הַבְּלִיעָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מְטַמְּאָה בְּבֵית
 הַבְּלִיעָה. אָמַר רַבִּי מֵאִיר מָה אִם נִבְלַת בְּהֵמָה
 שֶׁהִיא מְטַמְּאָה בְּמַגֵּעַ וּבְמִשָּׁא. שְׁחִיטָתָה מְטַהֶרֶת

את טרפתה מטמאתה. נבלת העוף שאינה מטמאה במגע ובמשא. אינו דין שתהא שחיטתה מטהרת את טרפתה מטמאתה. מה מצינו בשחיטתה שהיא מכשרתה באכילה. ומטהרת את טרפתה מטמאתה. אף מליקתה שהיא מכשרתה באכילה. תטהר את טרפתה מטמאתה. רבי יוסי אומר דיה בנבלת בהמה. שחיטתה מטהרה. אבל לא מליקתה:

פרק ח

כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות או בשור הנסקל. (אפילו אחד ברבוא.) ימותו כלם. נתערבו בשור שנטעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם. על פי עד אחד. או על פי הבעלים. ברובע ובנרבע ובמקצה ובנעבד ובאתנן ובמחיר ובכלאים ובטריפה וביוצא דפן. ירעו עד שישתאבו. וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן מאותו המין. נתערב בחולין תמימים. ימכרו החולין לצרכי אותו המין:

^ב קדשים בקדשים מין במינו. זה יקרב לשם מי שהוא. וזה יקרב לשם מי שהוא. קדשים בקדשים מין בשאינו מינו. ירעו עד שישתאבו וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן ממין זה. ובדמי היפה שבהן ממין זה. ויפסיד המותר מביתו. נתערבו בבכור ובמעשר. ירעו עד שישתאבו.

וַיֹּאכְלוּ בַּבֶּכֹר וּכְמַעֲשֵׂר. הַכֹּל יִכּוּלִין לְהִתְעַרֵּב. חוּץ מִן
הַחֲטָאִת וְהָאֲשָׁם:

ג אֲשָׁם שְׁנַתְעַרְב בְּשִׁלְמִים. (יִרְעוּ עַד שִׁסְתָּאבוּ.) רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר שְׁנִיָּהֶם יִשְׁחֲטוּ בַּצִּפּוֹן. וַיֹּאכְלוּ בַּחֲמֹז
שְׁבָהֶן. אָמְרוּ לוֹ אֵין מְבִיאִים קֳדָשִׁים לְבֵית הַפֶּסוּל.
נִתְעַרְבוּ חֲתִיכוֹת בַּחֲתִיכוֹת. קֳדָשִׁי קֳדָשִׁים בְּקֳדָשִׁים
קָלִים. הִנָּא כָּלִין לְיוֹם אֶחָד בְּנֹאכְלִים לְשָׁנִי יָמִים. יֹאכְלוּ
בַּחֲמֹז שְׁבָהֶן:

ד אַבְרִי חֲטָאִת שְׁנַתְעַרְבוּ בְּאַבְרִי עוֹלָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר
יִתֵּן לְמַעַלְן. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת בֶּשֶׂר הַחֲטָאִת מְלַמְעָלִין. כָּאֵלוֹ
הוּא עֵצִים וְחֻכְמִים אוֹמְרִים תַּעֲבֹר צוּרְתָן. וַיֵּצֵא לְבֵית
הַשְּׂרָפָה:

ה אַבְרִין בְּאַבְרִי בְּעָלִי מוֹמִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. אִם קָרַב
רֹאשׁ אֶחָד מֵהֶן. יִקְרְבוּ כָּל הָרֹאשִׁין. כָּרְעוּ שֶׁל אֶחָד מֵהֶן.
יִקְרְבוּ כָּל הַכֶּרְעִים. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים אֲפִילוֹ קָרְבוּ כָּלִים.
חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. יֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרִיפָה:

ו דָּם שְׁנַתְעַרְב בַּמִּים. אִם יֵשׁ בּוֹ מֵרָאֶה דָּם כֶּשֶׁר. נִתְעַרַּב
בֵּינָן. רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. נִתְעַרַּב בְּדָם בְּהֵמָה אוֹ
בְּדָם חִיָּה רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
אֵין דָּם מְבַטֵּל דָּם:

י' נִתְעַרַב בְּדָם פְּסוּלִין. יִשְׁפֹךְ לְאַמָּה. בְּדָם תִּמְצִית יִשְׁפֹךְ
לְאַמָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְכַשִּׁיר. אִם לֹא נִמְלֹךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

ח' דָּם תְּמִימִים בְּדָם בְּעָלֵי מוּמִין. יִשְׁפֹךְ לְאַמָּה. כּוֹס
בְּכוֹסוֹת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר קָרַב כּוֹס אֶחָד. יִקְרְבוּ כָּל
הַכּוֹסוֹת. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוּ קָרְבוּ כָּלם חוּץ מֵאֶחָד
מֵהֶן. יִשְׁפֹךְ לְאַמָּה:

ט' הַנִּתְגָּנִן לְמִטָּה שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּנִתְגָּנִן לְמַעְלָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
אוֹמֵר יִתֵּן לְמַעְלָה. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת הַתַּחְתּוֹנִים לְמַעְלָה.
כְּאִלוּ הֵן מִים. וַיִּחְזֹר וַיִּתֵּן לְמִטָּה. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים יִשְׁכְּבוּ
לְאַמָּה. וְאִם לֹא נִמְלֹךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

י' הַנִּתְגָּנִן מִתְּנָה אַחַת שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּנִתְגָּנִן מִתְּנָה אַחַת. יִנָּתְנוּ
מִתְּנָה אַחַת. מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתֵּן אַרְבַּע יִנָּתְנוּ מִתֵּן אַרְבַּע.
מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתְּנָה אַחַת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתֵּן
אַרְבַּע. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתְּנָה אַחַת. אָמַר לוֹ
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תִּגְרַע. אָמַר לוֹ רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תּוֹסִיף. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
לֹא נֶאֱמַר בֵּל תּוֹסִיף. אֲלֹא כִּשְׁהוּא בְּעַצְמוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ לֹא נֶאֱמַר בֵּל תִּגְרַע. אֲלֹא כִּשְׁהוּא בְּעַצְמוֹ. וְעוֹד
אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ כִּשְׁנִיתָ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תּוֹסִיף. וְעִשִּׂיתָ
מַעֲשֵׂה בִידָךְ. וְכִשְׁלֹא נָתַתָּ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תִּגְרַע. וְלֹא
עִשִּׂיתָ מַעֲשֵׂה בִידָךְ:

א" הַנִּתְּנִים בַּפָּנִים שֶׁנִּתְּעָרְבוּ בַּנִּתְּנִין בַּחוּץ יִשְׁפְּכוּ לָאֲמָהּ.
 נָתַן בַּחוּץ וַחֲזָר וְנָתַן בַּפָּנִים כָּשֶׁר בַּפָּנִים וַחֲזָר וְנָתַן בַּחוּץ
 רַבִּי עֲקִיבָא פּוֹסֵל וַחֲכָמִים מְכַשִּׁירִין שֶׁהִיא רַבִּי עֲקִיבָא
 אוֹמֵר כָּל הַדָּמִים שֶׁנִּכְנְסוּ לְכַפֵּר בַּהִיכָל פְּסוּלִין וַחֲכָמִים
 אוֹמְרִים חֲטָאת בְּלֶבֶד רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֵף הָאֲשָׁם.
 שֶׁנֶּאֱמַר כַּחֲטָאת וְכֹאֲשָׁם:

ב" חֲטָאת שֶׁקִּבֵּל דָּמָה בְּשָׁנִי כּוֹסוֹת יֵצֵא אֶחָד מֵהֶן לַחוּץ.
 הַפָּנִימִי כָּשֶׁר נִכְנָס אֶחָד מֵהֶן לַפָּנִים רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי
 מְכַשִּׁיר בַּחֲצִיזוֹן וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין אָמַר רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי
 מָה אִם בַּמָּקוֹם שֶׁהִמְחִשְׁבָה פּוֹסֵלֶת בַּחוּץ לֹא עָשָׂה אֶת
 הַמְּשׁוֹאֵר כִּיּוֹצֵא מָקוֹם שֶׁאֵין הִמְחִשְׁבָה פּוֹסֵלֶת בַּפָּנִים.
 אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה אֶת הַמְּשׁוֹאֵר כִּנְכָּנס נִכְנָס לְכַפֵּר
 אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא כַּפֵּר פָּסֵל דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר עַד שֶׁיִּכַּפֵּר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הִכְנִיס שׁוֹגֵג כָּשֶׁר
 כָּל הַדָּמִים הַפְּסוּלִין שֶׁנִּתְּנוּ עַל גִּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ לֹא הִרְצָה
 הַצִּיץ אֲלָא עַל הַטֵּמֵא שֶׁהַצִּיץ מִרְצָה עַל הַטֵּמֵא וְאֵינוֹ
 מִרְצָה עַל הַיּוֹצֵא:

פרק ט

הַמִּזְבֵּחַ מִקְדָּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֹמֵר כָּל
הָרָאוּי לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד שֶׁנֶּאֱמַר הִיא
הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָּה עַל הַמִּזְבֵּחַ מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה
לְאֲשִׁים אִם עָלָתָה לֹא תֵרֵד אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּי
לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר כָּל הָרָאוּי
לְמִזְבֵּחַ אִם עָלָה לֹא יֵרֵד שֶׁנֶּאֱמַר הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָּה
עַל הַמִּזְבֵּחַ מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה לְמִזְבֵּחַ אִם עָלָתָה
לֹא תֵרֵד אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּי לְמִזְבֵּחַ אִם עָלָה
לֹא יֵרֵד אֵין בֵּין דְּבָרֵי רַבֵּן גַּמְלִיאֵל לְדְּבָרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
אֲלֹא הֵדֶם וְהַנִּסְכִּים שֶׁרַבֵּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר לֹא יֵרְדוּ וְרַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ אֹמֵר יֵרְדוּ רַבִּי שִׁמְעוֹן אֹמֵר הַזֵּבַח כָּשֶׁר וְהַנִּסְכִּים
פְּסוּלִין הַנִּסְכִּים כָּשֶׁרִין וְהַזֵּבַח פְּסוּל אֶפִּילוּ זֶה זֶה
פְּסוּלִין הַזֵּבַח לֹא יֵרֵד וְהַנִּסְכִּים יֵרְדוּ:

ב וְאִלוּ אִם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ הֵלֵן וְהִטְמָא וְהִיּוּצָא וְהַנִּשְׁחָט
חוּץ לְזִמְנוֹ וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ וְשֶׁקֶבְלוּ פְּסוּלִים וְזָרְקוּ אֶת דָּמוֹ
רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר שֶׁנִּשְׁחָטָה בְּלִילָה וְשֶׁנִּשְׁפָּךְ דָּמָהּ וְשִׁיּוּצָא
דָּמָה חוּץ לְקִלְעִים אִם עָלָתָה תֵרֵד רַבִּי שִׁמְעוֹן אֹמֵר לֹא
תֵרֵד שֶׁהִיא רְבִי שִׁמְעוֹן אֹמֵר כָּל שֶׁפְּסוּלוֹ בִּקְדָּשׁ הַקָּדֶשׁ
מִקְבָּלוֹ לֹא הָיָה פְּסוּלוֹ בִּקְדָּשׁ אֵין הַקָּדֶשׁ מִקְבָּלוֹ:

ג אִלוּ לֹא הָיָה פְּסוּלוֹ בִּקְדָּשׁ הָרוּבֵעַ וְהַנֶּרְבֵּעַ וְהַמוֹקְצָה
וְהַנֶּעֱבֵד וְהָאֵתָנָן וְהַמִּחִיר וְהַכִּלְאִים וְהַטְרֵפָה וְיוּצָא דָפֶן:

וּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי עֲקִיבָא מְכַשִּׁיר בְּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי חֲנִנְיָא
סָגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר דּוֹחָה הִיא אָבָא אֶת בַּעֲלֵי מוֹמִין מֵעַל
גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ:

ד' כָּשֶׁם שָׁאֵם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ כִּךְ אִם יֵרְדוּ לֹא יַעֲלוּ
וְכֻלָּן שָׁעֲלוּ חַיִּים לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יֵרְדוּ עוֹלָה שְׁעֻלָּתָהּ
חִיָּה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ תֵּרֵד שְׁחָטָה בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יִפְשִׁיט
וַיִּנְתַּח בַּמְקוֹמָה:

ה' וְאֵלּוּ אִם עָלוּ יֵרְדוּ בָּשָׂר קִדְּשֵׁי קִדְּשִׁים וּבָשָׂר קִדְּשִׁים
קָלִים וּמוֹתֵר הָעֹמֵר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים וְשִׁירֵי
מִנְחוֹת וְהַקֹּטֶרֶת הַצֹּמֵר שֶׁבְּרֹאשֵׁי כִבָּשִׁים וְהַשֹּׁעֵר
שֶׁבְּזֶקֶן תִּישִׁים וְהַעֲצָמוֹת וְהַגִּידִים וְהַקֶּרְנִים וְהַטְּלָפִים
בְּזֶמֶן שְׁאִין מִחֻבְרִין יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקֹּטֶר הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל
הַמִּזְבֵּחַ פָּרְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְעִשִּׂיתָ עוֹלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר
וְהָדָם:

ו' וְכֻלָּם שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִחְזִיר וְכֵן גִּחְלֹת
שֶׁפָּקְעָה מֵעַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ אֲבָרִים שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבִי
הַמִּזְבֵּחַ קִדְּם לַחֲצוֹת יִחְזִיר וּמוֹעֲלִין בָּהֶן לְאַחֵר חֲצוֹת
לֹא יִחְזִיר וְאִין מוֹעֲלִין בָּהֶן:

ז' כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ מְקֻדָּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ כִּךְ הַכָּבֵשׁ מְקֻדָּשׁ
כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ וְהַכָּבֵשׁ מְקֻדָּשִׁין אֶת הָרָאוּי לָהֶן כִּךְ
הַכֹּלִים מְקֻדָּשִׁין כָּלִי הַלֶּחַ מְקֻדָּשִׁין אֶת הַלֶּחַ וּמִדּוֹת
הַיָּבֵשׁ מְקֻדָּשׁוֹת אֶת הַיָּבֵשׁ אִין כָּלִי הַלֶּחַ מְקֻדָּשִׁין אֶת

הַיֵּבֶשׁ. וְלֹא מִדּוֹת הַיֵּבֶשׁ מִקְדָּשׁוֹת אֶת הַלֶּחֶם כְּלִי הַקֹּדֶשׁ
שֶׁנִּקְבּוּ. אִם עוֹשִׂים הֵם מַעֲיִן מְלֹאכְתָּן שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין וְהָיוּ
שְׁלָמִים. מִקְדָּשִׁים. וְאִם לֹא אֵין מִקְדָּשִׁים. וְכֵלָם אֵין
מִקְדָּשִׁים אֶלָּא בַקֹּדֶשׁ:

פרק י

כָּל הַתְּדִיר מִחֲבֵרוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ. הַתְּמִידִין קוֹדֵמִין
לְמוֹסָפִין. מוֹסָפֵי שַׁבָּת קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ.
מוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה. (שְׁנֶאֱמַר
מִלֵּבַד עוֹלֹת הַבֶּקָר אֲשֶׁר לְעוֹלֹת הַתְּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת אֵלֶּה:

א וְכָל הַמִּקְדָּשׁ מִחֲבִירוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבִירוֹ. דָּם חֲטָאת
קוֹדֵם לְדָם עוֹלָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַצָּה. אֵיבָרֵי עוֹלָה קוֹדֵמִין
לְאֵמוּרֵי חֲטָאת. מִפְּנֵי שֶׁהֵן כָּלִיל לְאֲשִׁים. חֲטָאת קוֹדֵמֶת
לְאֲשָׁם. מִפְּנֵי שֶׁדָּמָה נָתַן עַל אַרְבַּע קֶרְנוֹת. וְעַל הַיִּסּוֹד.
אֲשָׁם קוֹדֵם לַתּוֹדָה וְלֵאֵיל נְזִיר. מִפְּנֵי שֶׁהוּא קָדְשִׁי
קָדְשִׁים. הַתּוֹדָה וְאֵיל נְזִיר קוֹדֵמִין לְשְׁלָמִים. מִפְּנֵי שֶׁהֵן
נֶאֱכָלִין לַיּוֹם אֶחָד וְטַעֲוִנִים לָחֶם. שְׁלָמִים קוֹדֵמִין לְבָכוֹר
מִפְּנֵי שֶׁהֵן טַעֲוִנִים מִתֵּן אַרְבַּע. וְסַמִּיכָה וְנִסְכִּים וְתִנּוּפֹת
חֲזָה וְשׁוֹק:

ג הַבָּכוֹר קוֹדֵם לְמַעֲשֵׂר. מִפְּנֵי שֶׁקְדוּשָׁתוֹ מֵרַחֵם. וְנֶאֱכָל
לְכֹהֲנִים. הַמַּעֲשֵׂר קוֹדֵם לְעוֹפּוֹת. מִפְּנֵי שֶׁהוּא זָבַח. וַיֵּשׁ בּוֹ
קָדְשִׁי קָדְשִׁים דָּמוֹ וְאֵמוּרָיו:

י העופות קודמין למנחות. מפני שהן מיני דמים. מנחת חוטא קודמת למנחת נדבה. מפני שהיא באה על חטא. חטאת העוף קודמת לעולת העוף. וכן בהקדשה:

ה כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות. חוץ מאשם מצורע. מפני שהוא בא להכשר. כל האשמות שבתורה. באין בני שתיים. ובאין בכסף שקלים. חוץ מאשם נזיר. ואשם מצורע. שהן באין בני שנתן. ואינו באין בכסף שקלים:

י כשם שהן קודמין בהקרבתן. כך הן קודמין באכילתן. שלמים של אמש ושלמים של היום. של אמש קודמין. שלמים של אמש. וחטאת ואשם של היום. של אמש קודמין. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים החטאת קודמת מפני שהיא קדשי קדשים:

י ובכלם הפהנים רשאים לשנות באכילתן. לאכלן צלויים. שלוקין ומבשלין. ולתת לתוכן תבלין חולין ותבלי תרומה. דברי רבי שמעון. רבי מאיר אומר לא יתן לתוכן תבלי תרומה. שלא יביא את התרומה לידי פסול:

ה אמר רבי שמעון אם ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא מותר רקיקי מנחות ישראל. ולוג שמן של מצורע. אם ראית שמן שהוא נתון על גבי האשים. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא

מוֹתֵר רְקִיקֵי מִנְחוֹת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ. שְׂאִין
מִתְנַדְּבִים שְׂמֶן. רַבִּי טְרֵפוֹן אוֹמֵר מִתְנַדְּבִים שְׂמֶן:

פרק יא

דָּם חֲטָאת שֶׁנִּתְּזוּ עַל הַבֶּגֶד. הָרִי זֶה טָעוֹן כְּבוֹס. אִף
עַל פִּי שְׂאִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אֲלֵא בִּנְאֻכְלוֹת. שְׂנֵאֲמַר
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ תֹּאכַל. אֶחָד הַנֶּאֱכָלֶת וְאֶחָד הַפְּנִימִית
טָעוֹנוֹת כְּבוֹס. שְׂנֵאֲמַר תּוֹרַת הַחֲטָאת. תּוֹרָה אַחַת לְכָל
הַחֲטָאוֹת:

^א חֲטָאת פְּסוּלָה אֵין דָּמָה טָעוֹן כְּבוֹס. בֵּין שֶׁהָיָה לָהּ שַׁעַת
הַכֶּשֶׁר. בֵּין שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכֶּשֶׁר. אֵיזוֹ הִיא שֶׁהָיָה
לָהּ שַׁעַת הַכֶּשֶׁר. שְׁלֵנָה. וְשִׁנְטִמָּאת. וְשִׁינְצָאָה. וְאֵיזוֹ הִיא
שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכֶּשֶׁר. שְׁנִשְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה. וְחוּץ
לְמִקְמָה. וְשִׁקְבְּלוּ פְּסוּלִין. וְזָרְקוּ אֶת דָּמָה:

^א נִתְּזוּ מִן הַצֹּאֵר עַל הַבֶּגֶד אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. מִן הַקֶּרֶן
וּמִן הִיסוּד. אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. נִשְׁפָּךְ עַל הָרֹצֶפֶה וְאֶסְפוֹ.
אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. (אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס) אֲלֵא הַדָּם שֶׁנִּתְקַבֵּל
בְּכָלִי. וְרָאוּי לְהִזְיָה. נִתְּזוּ עַל הָעוֹר. עַד שֶׁלֹּא הִפְשֵׁט. אֵינוֹ
טָעוֹן כְּבוֹס. מִשֶּׁהִפְשֵׁט טָעוֹן כְּבוֹס. דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף מִשֶּׁהִפְשֵׁט אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. אֵינוֹ טָעוֹן
כְּבוֹס אֲלֵא מְקוֹם הַדָּם. וְדָבָר שֶׁהוּא רָאוּי לְקַבֵּל טִמְאָה.
וְרָאוּי לְכְבוֹס:

י' אֶחָד הַבֶּגֶד. וְאֶחָד הַשֶּׁק. וְאֶחָד הָעוֹר. טְעוּנִין כָּבוֹס
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. וְשִׁבְרֵת כָּלִי חָרָס בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. וּמְרִיקָה
וְשִׁטִּיפָה בְּכָלִי נְחֹשֶׁת בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. זֶה חֹמֶר בַּחֲטָאֵת.
מִקְדָּשֵׁי קָדָשִׁים:

ה' בֶּגֶד שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ.
נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. קוֹרְעוֹ וְנִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ.
כָּלִי חָרָס שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וְשׁוֹבְרוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ.
נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. נוֹקְבוֹ וְנִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ:
י' כָּלִי נְחֹשֶׁת שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וּמוֹרְקוֹ וְשׁוֹטְפוֹ
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. פּוֹחֲתוֹ. וְנִכְנָס וּמוֹרְקוֹ
וְשׁוֹטְפוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ:

י' אֶחָד שֶׁבַשֵּׁל בּוֹ. וְאֶחָד שְׁעָרָה לְתוֹכוֹ רוֹתַח. אֶחָד
קָדָשִׁי קָדָשִׁים. וְאֶחָד קָדָשִׁים קָלִים. טְעוּנִין מְרִיקָה
וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר קָדָשִׁים קָלִים אֵינָן טְעוּנִין
מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אִם בִּשַׁל בּוֹ מִתְחַלֵּת
הָרָגֵל יִבְשַׁל בּוֹ אֶת כָּל הָרָגֵל. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים עַד
זְמַן אֲכִילָה. מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. מְרִיקָה כְּמְרִיקַת הַכּוֹס.
וְשִׁטִּיפָה כְּשִׁטִּיפַת הַכּוֹס. (מְרִיקָה בַּחֲמִין. וְשִׁטִּיפָה
בְּצוּנוֹ). וְהַשְּׁפוּד וְהָאֶסְכָּלָה מִגְעִילָן בַּחֲמִין:

ה' בִּשַׁל בּוֹ קָדָשִׁים וְחוֹלִין. אוֹ קָדָשִׁי קָדָשִׁים וְקָדָשִׁים קָלִים.
אִם יֵשׁ בָּהֶן בְּגוֹתֵן טַעַם. הֵרִי הַקָּלִים נֶאֱכָלִים כְּחֻמוּרִים.
וְאֵינָן טְעוּנִין מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. וְאֵינָן פּוֹסְלִין בְּמַגָּע. רִקִּיק

שֶׁנֶגַע בְּרָקִיק וַחֲתִיכָה בַּחֲתִיכָה לֹא כָּל הָרָקִיק וְלֹא כָּל
הַחֲתִיכוֹת אֲסוּרִין אֵינוֹ אֲסוּר אֲלֹא מִקּוֹם שֶׁבִּלְע:

פרק יב

טָבוֹל יוֹם וּמַחֲסֵר כַּפּוּרִים אֵינָן חוֹלְקִין בְּקִדְשִׁים לֶאֱכֹל
לְעֶרֶב אֹנֶן נֹגַע וְאֵינוֹ מִקְרִיב וְאֵינוֹ חוֹלֵק לֶאֱכֹל
לְעֶרֶב בְּעָלִי מוֹמִין בֵּין בְּעָלִי מוֹמִין
עוֹבְרִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מִקְרִיבִין וְכָל שְׂאִינוֹ
רְאוּי לְעִבּוּדָה אֵינוֹ חוֹלֵק בְּבֶשֶׁר וְכָל שְׂאִין לוֹ בְּבֶשֶׁר אֵין
לוֹ בְּעוֹרוֹ אֲפִילוֹ טָמֵא בְּשַׁעַת זְרִיקַת דָּמִים וְטָהוֹר בְּשַׁעַת
הַקָּטֵר חֲלָבִים אֵינוֹ חוֹלֵק בְּבֶשֶׁר שֶׁנֶּאֱמַר הַמִּקְרִיב אֶת
דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֶלֶב מִבְּנֵי אֶהְרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין
לְמִנָּה:

^ב כָּל שֶׁלֹּא זָכָה הַמִּזְבֵּחַ בְּבִשְׂרָהּ לֹא זָכוּ הַכֹּהֲנִים בְּעוֹרָהּ
שֶׁנֶּאֱמַר עוֹלֹת אִישׁ עוֹלָה שְׁעָלָתָהּ לְאִישׁ עוֹלָה שֶׁנֶּשְׁחָטָה
שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה אֶף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָלָתָהּ לְבָעָלִים עוֹרָה
לְכֹהֲנִים אֶחָד עוֹלֹת הָאִישׁ וְאֶחָד עוֹלֹת הָאִשָּׁה עוֹרוֹתֶיהָ
לְכֹהֲנִים:

^ג עוֹרוֹת קִדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים וְעוֹרוֹת קִדְשֵׁי קִדְשִׁים
לְכֹהֲנִים קָל וְחֹמֶר מָה אִם עוֹלָה שֶׁלֹּא זָכוּ בְּבִשְׂרָהּ
זָכוּ בְּעוֹרָהּ קִדְשֵׁי קִדְשִׁים שֶׁזָּכוּ בְּבִשְׂרָן אֵינוֹ דִּין שִׁזְבוּ
בְּעוֹרָן אֵין מִזְבֵּחַ יוֹכִיחַ שְׂאִין לוֹ עוֹר מִכָּל מִקּוֹם:

י כָּל הַקֹּדָשִׁים שְׁאָרַע בָּהֶם פָּסוּל קֹדֶם לְהַפְשִׁיטָן. אֵין
 עוֹרוֹתֵיהֶם לִכְהֻנָּה. לְאַחַר הַפְּשִׁיטָן עוֹרוֹתֵיהֶם לִכְהֻנָּה.
 אָמַר רַבִּי חֲנִינָא סָגַן הַכֹּהֲנִים מִיָּמַי לֹא רָאִיתִי עוֹר
 יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרָפָה. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא מַדְבָּרִיו לְמַדְנֹו.
 שֶׁהִמְפִּשִׁיט אֶת הַבְּכוֹר. וְנִמְצָא טְרֵפָה. שִׁיאֹתוֹ הַכֹּהֲנִים
 בְּעוֹרוֹ. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין לֹא רָאִינוּ רָאִיָּה. אֱלֹא יוֹצֵא
 לְבֵית הַשְּׂרָפָה:

ה פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשִׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים. בְּזֶמֶן שֶׁהֵן נִשְׂרָפִין
 כְּמִצּוֹתָן. נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֶׁן. וּמִטְמְאִין בְּגָדִים. וְאִם אֵין
 נִשְׂרָפִין כְּמִצּוֹתָן. נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַבִּירָה. וְאִינֶם מְטַמְּאִין
 בְּגָדִים:

י הָיוּ סוֹבְלִין אוֹתָן בְּמוֹטוֹת. יֵצְאוּ הָרִאשׁוֹנִים חוּץ לְחוֹמַת
 הָעֶזְרָה. וְהָאַחֲרוֹנִים לֹא יֵצְאוּ. הָרִאשׁוֹנִים מְטַמְּאִין בְּגָדִים.
 וְהָאַחֲרוֹנִים אֵין מְטַמְּאִין בְּגָדִים. עַד שִׁיֵּצְאוּ. יֵצְאוּ אֵלֹו
 וְאֵלֹו. אֵלֹו וְאֵלֹו מְטַמְּאִין בְּגָדִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֵלֹו
 וְאֵלֹו אֵין מְטַמְּאִין בְּגָדִים. עַד שִׁיֵּצֵת הָאוֹר בְּרֶבֶן. נִתְּד
 הַבָּשָׂר. אֵין הַשּׁוֹרֵף מְטַמֵּא בְּגָדִים:

פרק יג

הַשּׁוֹחֵט וְהַמַּעֲלָה בַחוּץ חָיֵב עַל הַשְּׁחִיטָה וְחָיֵב עַל
הַעֲלִיָּה רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר שְׁחַט בַּפְּנִים
וְהַעֲלָה בַחוּץ חָיֵב שְׁחַט בַחוּץ וְהַעֲלָה בַחוּץ פָּטוֹר שְׁלֹא
הַעֲלָה בַחוּץ אֶלָּא דְּבַר פָּסוּל אָמְרוּ לוֹ אֵף הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים
וּמַעֲלָה בַחוּץ בֵּינוֹן שֶׁהוֹצִיאוּ פָּסְלוֹ:

ב טָמֵא שְׂאֵכֶל בֵּין קֹדֶשׁ טָמֵא וּבֵין קֹדֶשׁ טָהוֹר חָיֵב רַבִּי
יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר טָמֵא שְׂאֵכֶל טָהוֹר חָיֵב וְטָמֵא שְׂאֵכֶל
טָמֵא פָּטוֹר שְׁלֹא אֶכֶל אֶלָּא דְּבַר טָמֵא אָמְרוּ לוֹ אֵף טָמֵא
שְׂאֵכֶל טָהוֹר בֵּינוֹן שֶׁנִּגַּע בּוֹ טְמֵאָהּ וְטָהוֹר שְׂאֵכֶל טָמֵא
פָּטוֹר שְׂאֵינוֹ חָיֵב אֶלָּא עַל טְמֵאת הַגּוֹף:

ג חָמֵר בַּשְּׁחִיטָה מִבְּהַעֲלִיָּה וּבַהַעֲלִיָּה מִבַּשְּׁחִיטָה חָמֵר
בַּשְּׁחִיטָה שֶׁהַשּׁוֹחֵט לִהְיוֹט חָיֵב וְהַמַּעֲלָה לִהְיוֹט
פָּטוֹר חָמֵר בַּהַעֲלִיָּה שְׁנַיִם שְׂאֵחֻזוֹ בְּסָכִין וְשִׁחְטוֹ
פָּטוֹרִים אֵחֻזוֹ בְּאֶבֶר וְהַעֲלוּהוּ חֵיבִין הַעֲלָה וְחִזֹּר וְהַעֲלָה
וְחִזֹּר וְהַעֲלָה חָיֵב עַל כָּל הַעֲלִיָּה וְהַעֲלִיָּה דְּבַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר אֵינוֹ חָיֵב אֶלָּא אֶחָת וְאֵינוֹ חָיֵב עַד
שִׁיעֲלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֶפִּילוּ הַעֲלָה עַל
הַסֵּלַע אוֹ עַל הָאֶבֶן חָיֵב:

ד אֶחָד קֹדָשִׁים כְּשֶׁרִּין וְאֶחָד קֹדָשִׁים פְּסוּלִין שֶׁהִיָּה פְּסוּלִין
בְּקֹדֶשׁ וְהִקְרִיבֵן בַחוּץ חָיֵב הַמַּעֲלָה כְּזִית מִן הָעוֹלָה וּמִן
הָאִימורִין בַחוּץ חָיֵב הַקֶּמֶץ וְהַלְבֹנָה וְהַקְטֶרֶת וּמִנְחַת

כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמִּשִּׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסֶכִין. שֶׁהַקָּרִיב
מֵאֶחָד מֵהֶן כֹּזֵית בַּחוּץ חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד
שֶׁהַקָּרִיב אֶת כָּלוֹ. וְכֻלָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּפְּנִים. וְשִׁיר בִּהֶן כֹּזֵית
וְהַקָּרִיב בַּחוּץ חֵיב. וְכֻלָּם שֶׁחֲסְרוּ כָּל שֶׁהֵן וְהַקָּרִיב בַּחוּץ
פָּטוּר:

ה' הַמִּקְרִיב קִדְּשִׁים וְאַמּוּרֵיהֶם בַּחוּץ חֵיב. מִנְחָה שְׁלֵא
נִקְמְצָה. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ פָּטוּר. קִמְצָה וְחִזֵּר קִמְצָה
לְתוֹכָהּ. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ חֵיב:

י' הַקֹּמֵץ וְהַלְבֹּנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד מֵהֶן בַּחוּץ חֵיב.
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי. אֶחָד בַּפְּנִים
וְאֶחָד בַּחוּץ חֵיב. שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבֹנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד
מֵהֶן בַּחוּץ חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי.
אֶחָד בַּפְּנִים וְאֶחָד בַּחוּץ חֵיב. הַזֹּרֵק מִקְצַת דָּמִים בַּחוּץ
חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף הַמִּנְסֵף מִי חָג בַּחֲג בַּחוּץ חֵיב.
רַבִּי נַחֲמִיָּה אוֹמֵר שִׁירֵי הַדָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּחוּץ חֵיב:

י' הַמוֹלֵק אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים. וְהָעֵלָה בַּחוּץ חֵיב. מֶלֶךְ בַּחוּץ
וְהָעֵלָה בַּחוּץ פָּטוּר. הַשּׁוֹחֵט אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים וְהָעֵלָה
בַּחוּץ פָּטוּר. שָׁחַט בַּחוּץ וְהָעֵלָה בַּחוּץ חֵיב. נִמְצָא דֶּרֶךְ
הַכָּשֵׁרוֹ מִבַּפְּנִים פָּטוּרוֹ בַּחוּץ. דֶּרֶךְ הַכָּשֵׁרוֹ בַּחוּץ פָּטוּרוֹ
בַּפְּנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר כָּל שֶׁחֵיבִין עָלָיו בַּחוּץ חֵיבִין עַל
כִּיּוֹצֵא בּוֹ בַּפְּנִים שֶׁהָעֵלָהּ בַּחוּץ. חוּץ מִן הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים.
וּמַעֲלָה בַּחוּץ:

ח הַחֲטָאת שֶׁקִּבֵּל דָּמָה בְּכֹס אֶחָד. נָתַן בַּחוּץ וַחֲזָר וְנָתַן בַּפְּנִים. בַּפְּנִים וַחֲזָר וְנָתַן בַּחוּץ חֵיב. שֶׁכֵּלּוּ רְאוּי לָבוֹא בַּפְּנִים. קִבֵּל דָּמָה בְּשְׁנֵי כֹסוֹת. (נָתַן שְׁנֵיהֶם בַּפְּנִים פָּטוּר). שְׁנֵיהֶם בַּחוּץ חֵיב. אֶחָד בַּפְּנִים וְאֶחָד בַּחוּץ פָּטוּר. אֶחָד בַּחוּץ וְאֶחָד בַּפְּנִים. חֵיב עַל הַחִיצוֹן. וְהַפְּנִימִי מְכַפֵּר. לָמָּה הִדְבֵּר דּוֹמָה לַמַּפְרִישׁ חֲטָאתוֹ וְנֶאֱבְדָּה. וְהַפְּרִישׁ אַחֲרֵת תַּחֲתֶיהָ. וְאַחֲרֵי כֵךְ נִמְצְאָה הָרֵאשׁוֹנָה. וְהָרִי שְׁתִּיָּהּ עוֹמְדוֹת. שְׁחַט שְׁתִּיָּהּ בַּפְּנִים פָּטוּר. שְׁחַט שְׁתִּיָּהּ בַּחוּץ חֵיב. אַחַת בַּפְּנִים וְאַחַת בַּחוּץ פָּטוּר. אַחַת בַּחוּץ וְאַחַת בַּפְּנִים. חֵיב עַל הַחִיצוֹנָה. וְהַפְּנִימִית מְכַפֶּרֶת. כָּשֶׁם שֶׁדָּמָה פּוֹטֵר אֶת בִּשְׂרָה. כֵּךְ הוּא פּוֹטֵר אֶת בִּשְׂרׁ חֲבֵרְתָּהּ:

פרק יד

פָּרַת חֲטָאת שֶׁשְּׂרָפָהּ חוּץ מִגִּתָּהּ. וְכֵן שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח שֶׁהִקְרִיבוּ בַּחוּץ פָּטוּר. שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הִבִּיאוּ. כָּל שֶׁאִינוּ רְאוּי לָבֹא אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. אֵין חֵיבִין עָלָיו:

ב הָרֹבֵעַ וְהַנְּרֹבֵעַ. וְהַמְקָצָה. וְהַנֶּעֱבֵד. וְהָאֶתְנֵן. וְהַמְחִיר. וְהַכִּלְאִים. וְהַטְּרָפָה. וְיוֹצֵא דָפֶן. שֶׁהִקְרִיב בַּחוּץ פָּטוּר. שֶׁנֶּאֱמַר לִפְנֵי מִשְׁכַּן יי. כָּל שֶׁאִינוּ רְאוּי לָבֹא לִפְנֵי מִשְׁכַּן יי. אֵין חֵיבִין עָלָיו. בְּעָלֵי מוֹמִין בֵּין בְּעָלֵי מוֹמִין קְבוּעִים. בֵּין בְּעָלֵי מוֹמִין עוֹבְרִים. שֶׁהִקְרִיב בַּחוּץ פָּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר בְּעָלֵי מוֹמִין קְבוּעִין פָּטוּר. וּבְעָלֵי מוֹמִין עוֹבְרִין:

עוֹבְרִין בְּלֹא תַעֲשֶׂה. תוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּהּ. וּבְנֵי יוֹנָה
שֶׁעֶבֶר זְמַנָּה. שֶׁהִקְרִיב בַּחוּץ פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר
בְּנֵי יוֹנָה שֶׁעֶבֶר זְמַנָּה פֶּטוּר. וְתוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּה בְּלֹא
תַעֲשֶׂה. אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ וּמַחֲסֵר זֶמֶן פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר הָרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. שֶׁהָיָה רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל
שֶׁהוּא רָאוּי לְבֹא לְאַחֵר זֶמֶן. הָרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וְאִין
בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים כָּל שֶׁאִין בּוֹ כֶּרֶת אִין בּוֹ בְּלֹא
תַעֲשֶׂה:

^א מַחֲסֵר זֶמֶן. בֵּין בְּגוֹפוֹ בֵּין בְּבַעְלָיו. אֵיזָה הוּא מַחֲסֵר
זֶמֶן בְּבַעְלָיו. הַזֵּב וְהַזָּבָה (וְיולֶדֶת וּמַצֹּרֶע) שֶׁהִקְרִיבוּ
חֲטָאתָם וְאַשָּׁמָם בַּחוּץ פֶּטוּרִין. עוֹלוֹתֵיהֶן וְשְׁלֵמִיהֶן בַּחוּץ
חִיבִין. הַמַּעֲלָה מִבֶּשֶׂר חֲטָאת. מִבֶּשֶׂר אֶשֶׁם. מִבֶּשֶׂר
קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים. מִבֶּשֶׂר קֹדָשִׁים קָלִים. וּמוֹתֵר הָעֹמֵר.
וְשִׁתֵּי הַלֶּחֶם. וְלֶחֶם הַפָּנִים. וְשִׁירֵי מִנְחֹת. הַיֹּצֵק. הַבּוֹלֵל.
הַפּוֹתֵת. הַמּוֹלֵחַ. הַמְּנִיף. הַמְּגִישׁ. הַמְּסַדֵּר אֶת הַשְּׁלֶחָן.
וְהַמְּטִיב אֶת הַנִּירוֹת. וְהַקּוֹמֵץ. וְהַמְּקַבֵּל דָּמִים בַּחוּץ פֶּטוּר.
אִין חִיבִין עָלָיו. לֹא מִשּׁוֹם זָרוֹת. וְלֹא מִשּׁוֹם טְמֵאָה. וְלֹא
מִשּׁוֹם מַחֲסֵר בְּגָדִים. וְלֹא מִשּׁוֹם רְחוּץ יָדִים וְרַגְלִים:

^ד עַד שְׁלֹא הוּקַם הַמִּשְׁכָּן הָיוּ הַבָּמוֹת מוֹתְרוֹת. וְעִבּוּדָהּ
בְּבִכּוּרוֹת. מִשְׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן. נֶאֱסְרוּ הַבָּמוֹת. וְעִבּוּדָהּ
בְּכַהֲנִים. קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים נֶאֱכָלִים לַפָּנִים מִן הַקִּלְעִים.
קֹדָשִׁים קָלִים בְּכָל מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל:

ה באו לגלגל והתירו הבמות קדשי קדשים נאכלים לפני
מן הקלעים קדשים קלים בכל מקום:

י באו לשילה נאסרו הבמות לא היה שם תקרה אלא
בית של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן והיא היתה
מנוחה קדשי קדשים נאכלים לפני מן הקלעים קדשים
קלים ומעשר שני בכל הרואה:

י באו לנזב ולגבעון התירו הבמות קדשי קדשים נאכלים
לפנים מן הקלעים קדשים קלים בכל ערי ישראל:

ח באו לירושלים נאסרו הבמות ולא היה להם עוד
התר והיא היתה נחלה קדשי קדשים נאכלים לפני מן
הקלעים קדשים קלים ומעשר שני לפני מן החומה:

ט כל הקדשים שהקדישן בשעת אסור הבמות והקריבן
בשעת אסור הבמות בחוץ הרי אלו בעשה ולא
תעשה וחיבין עליהן כרת הקדישן בשעת התר הבמות
והקריבן בשעת אסור הבמות הרי אלו בעשה ולא
תעשה ואין חיבין עליהם כרת הקדישן בשעת אסור
הבמות והקריבם בשעת התר הבמות הרי אלו בעשה
ואין בהם בלא תעשה:

י אלו קדשים קרבין במשכן קדשים שהקדשו למשכן
קרבנות הצבור קרבין במשכן וקרבנות היחיד בבמה
וקרבנות היחיד שהקדשו למשכן יקרבו במשכן ואם

הַקָּרִיבֵן בַּבֶּמֶה פָּטוּר. מֵה בֵּין בֶּמֶת יָחִיד לְבֶמֶת צֶבֹר.
 סְמִיכָהּ וְשִׁחִיטָתָהּ צָפוֹן. וּמִתֵּן סָבִיב. וְתִנּוּפָהּ וְהֶגְשָׁהּ. רַבִּי
 יְהוּדָה אוֹמֵר אֵין מִנְחָה בַּבֶּמֶה. וְכִיּהוֹן וּבִגְדֵי שָׂרֵת. וְכָלִי
 שָׂרֵת וְרִיחַ נִיחָח. וּמִחִיצָה בְּדָמִים. וְרַחוּץ יָדַים וְרַגְלַיִם.
 אֲבָל הַזֶּמֶן וְהַנּוֹתֵר וְהַטֵּמֵּא. שׁוֹיֵן בָּזָה וּבִזָּה: סליק

מסכת מנחות

פרק א

כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁנִּקְמְצוּ שְׁלֹא לְשֶׁמֶן. כְּשֵׁרוֹת. אֵלָא שְׁלֹא
עָלוּ לִבְעָלִים לְשֵׁם חֻבָּה. חוץ מִמִּנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת. מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת קִנְאוֹת שֶׁקִּמְצָן שְׁלֹא לְשֶׁמֶן.
נָתַן בְּכָלִי וְהִלָּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא לְשֶׁמֶן. אוֹ לְשֶׁמֶן וְשְׁלֹא
לְשֶׁמֶן. אוֹ שְׁלֹא לְשֶׁמֶן וְלְשֶׁמֶן פְּסוּלוֹת. בִּיצֵד לְשֶׁמֶן. וְשְׁלֹא
לְשֶׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא. וְלְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. אוֹ שְׁלֹא
לְשֶׁמֶן וְלְשֶׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. וְלְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא:

אֶחָד מִנְחַת חוּטָא. וְאֶחָד כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁקִּמְצָן זֶר. אוֹנָן.
טְבוּל יוֹם. מַחֲסֵר בְּגָדִים. מַחֲסֵר כְּפוּרִים. שְׁלֹא רְחוּץ
יָדַיִם וְרַגְלַיִם. עָרַל טָמֵא יוֹשֵׁב. עוֹמֵד עַל גְּבִי כֵלִים. עַל
גְּבִי בַהֲמָה עַל גְּבִי רֶגֶל חֵבֶר פָּסֵל. קִמְצָן בְּשִׁמְאֵל פָּסֵל.
בֵּן בְּתִירָא אוֹמֵר יַחְזִיר וְיַחְזוֹר וְיִקְמוֹץ בְּיָמִין. קִמְצָן וְעָלָה
בִּידוֹ צָרוּר. אוֹ גֶרְגִּיר מֶלֶח. אוֹ קֶרֶט שֶׁל לְבוֹנָה פָּסֵל.
מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ הַקִּמְצָן הֵיתֵר וְהַחֲסֵר פָּסוּל. אֵיזָהוּ הֵיתֵר
שֶׁקִּמְצָן מְבוֹרֵץ. וְחֵסֵר שֶׁקִּמְצָן בְּרָאשֵׁי אֲצָבָעוֹתָיו. בִּיצֵד
הוּא עוֹשֶׂה. פּוֹשֵׁט אֶת אֲצָבָעוֹתָיו עַל פֶּס יָדוֹ:

אֶרְבֵּה שְׁמָנָה. וְחֵסֵר שְׁמָנָה. חֵסֵר לְבוֹנָתָה פְּסוּלָה. הַקּוֹמֵץ
אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָיָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִשִּׁירָיָה
בַּחוּץ. לְהִקְטִיר קִמְצָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִקִּמְצָה בַּחוּץ. אוֹ
לְהִקְטִיר לְבוֹנָתָה בַּחוּץ. פְּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. לֶאֱכֹל שִׁירָיָה

למִמָּחָר אוּ בַּזֵּית מִשִּׁירֶיהָ לְמִמָּחָר. לְהִקְטִיר קִמְצָה לְמִמָּחָר אוּ
בַּזֵּית מִקִּמְצָה לְמִמָּחָר. אוּ לְהִקְטִיר לְבוֹנֶתָה לְמִמָּחָר. פֶּגוּל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. זֶה הַכֶּלֶל. כָּל הַקּוֹמֵץ וְהַנּוֹתֵן בְּכָלִי.
וְהַמְהִלֵּךְ וְהַמִּקְטִיר. לֹאֲכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לֹאֲכֹל. וְלִהְיֵת
דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר. חוּץ לְמִקְוֵמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת.
חוּץ לְזִמְנוֹ פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וּבִלְבָד שִׁקְרָב הַמֵּתִיר
בְּמִצּוֹתָיו. בִּיצֵד קָרֵב הַמֵּתִיר בְּמִצּוֹתָיו. קִמֵּץ בְּשִׁתִּיקָה וְנָתַן
בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ לְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. אוּ שֶׁקֵּמֵץ חוּץ לְזִמְנוֹ
וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר בְּשִׁתִּיקָה. אוּ שֶׁקֵּמֵץ וְנָתַן בְּכָלִי.
וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. זֶה הוּא שִׁקְרָב הַמֵּתִיר בְּמִצּוֹתָיו:

ד' בִּיצֵד לֹא קָרֵב הַמֵּתִיר בְּמִצּוֹתָיו. קִמֵּץ חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. וְנָתַן
בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. אוּ שֶׁקֵּמֵץ חוּץ לְזִמְנוֹ.
וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. אוּ שֶׁקֵּמֵץ וְנָתַן
בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת שֶׁקֵּמֵצָן שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ
לְזִמְנוֹ. אוּ שֶׁקֵּמֵץ חוּץ לְזִמְנוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר
שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. אוּ שֶׁקֵּמֵץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא
לְשִׁמּוֹן. זֶה הוּא שְׁלֹא קָרֵב הַמֵּתִיר בְּמִצּוֹתָיו. לֹאֲכֹל בַּזֵּית
בַּחוּץ וּבַזֵּית לְמִמָּחָר. בַּזֵּית לְמִמָּחָר וּבַחוּץ. בַּחֲצִי זֵית
בַּחוּץ וּבַחֲצִי זֵית לְמִמָּחָר. בַּחֲצִי זֵית לְמִמָּחָר וּבַחֲצִי זֵית
בַּחוּץ. פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם
מִחֻשְׁבֵּת הַזֵּמֶן קִדְמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם. פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו
כֶּרֶת. וְאִם מִחֻשְׁבֵּת הַמָּקוֹם קִדְמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַזֵּמֶן. פָּסוּל

וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת.
לֶאֱכֹל בַּחֲצִי זֵית וּלְהַקְטִיר בַּחֲצִי זֵית בָּשָׂר שֶׁאֵין אֵכִילָה
וְהַקְטָרָה מִצֵּטְרָפִין:

פרק ב

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָיָהּ אוֹ לְהַקְטִיר קִמְצָה
לְמַחֲרֵי מוֹדָה רַבִּי יוֹסִי בְּזֶה שֶׁהוּא פָּגוּל וְחִיבִין
עָלָיו כֶּרֶת לְהַקְטִיר לְבוֹנְתָהּ לְמַחֲרֵי רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר פָּסוּל
וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אֹמְרִים פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת.
אָמְרוּ לוֹ מַה שָּׁנָא זֶה מִן הַזֵּבַח אָמַר לָהֶם שֶׁהַזֵּבַח דָּמוֹ
וּבָשָׂרוֹ וְאִמּוּרָיו אֶחָד וּלְבוֹנָה אֵינָה מִן הַמִּנְחָה:

^ב שָׁחַט שְׁנֵי כִבָּשִׁים לֶאֱכֹל אַחַת מִן הַחֲלוֹת לְמַחֲרֵי
הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכִין לֶאֱכֹל אֶחָד מִן הַסְּדָרִים לְמַחֲרֵי רַבִּי
יוֹסִי אֹמֵר אוֹתָהּ הַחֲלָה וְאוֹתוֹ הַסְּדֵר שֶׁחָשַׁב עָלָיו פָּגוּל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְהַשְּׁנֵי פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים
אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת נִטְמְאָת אַחַת מִן
הַחֲלוֹת אוֹ אֶחָד מִן הַסְּדָרִים רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר שְׁנֵיהֶם
יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרִיפָה שֶׁאֵין קָרְבָן צָבוּר חֲלוּק וְחֻכָּמִים
אֹמְרִים הֵטְמָא בְּטִמְאָתוֹ וְהִטְהוֹר יֵאָכֵל:

^ג הַתּוֹדָה מִפְּגֻלַת אֶת הַלֶּחֶם וְהַלֶּחֶם אֵינּוּ מִפְּגֻלַת אֶת
הַתּוֹדָה בִּיצֵד הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה לֶאֱכֹל מִמֶּנָּה לְמַחֲרֵי
הוּא וְהַלֶּחֶם מִפְּגֻלִין לֶאֱכֹל מִן הַלֶּחֶם לְמַחֲרֵי הַלֶּחֶם
מִפְּגֻלַת וְהַתּוֹדָה אֵינָה מִפְּגֻלַת הַכִּבָּשִׁים מִפְּגֻלִין אֶת

הֶלֶחֶם וְהֶלֶחֶם אֵינוֹ מִפֶּגֶל אֶת הַכֶּבֶשִׁים כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט
אֶת הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מֵהֶן לְמַחֲרֵם הֵם וְהֶלֶחֶם מִפֶּגֶל
לֶאֱכֹל מִן הֶלֶחֶם לְמַחֲרֵם הֶלֶחֶם מִפֶּגֶל וְהַכֶּבֶשִׁים אֵינָם
מִפֶּגֶל:

י הַזֵּבַח מִפֶּגֶל אֶת הַנֶּסֶךְ מִשְׁקָדָשׁוֹ בְּכָלִי דְּבָרֵי רַבִּי
מֵאִיר וְהַנֶּסֶךְ אֵינוֹ מִפֶּגֶל אֶת הַזֵּבַח כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט אֶת
הַזֵּבַח לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ לְמַחֲרֵם הוּא וְנֶסֶךְ מִפֶּגֶל לְהַקְרִיב
מִן הַנֶּסֶךְ לְמַחֲרֵם הַנֶּסֶךְ מִפֶּגֶל וְהַזֵּבַח אֵינוֹ מִפֶּגֶל

ה פֶּגֶל בַּקֶּמֶץ וְלֹא בִּלְבוֹנָה בִּלְבוֹנָה וְלֹא בַּקֶּמֶץ רַבִּי מֵאִיר
אוֹמֵר פֶּגֶל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת
עַד שִׁיפֶּגֶל אֶת כָּל הַמֵּתִיר מוֹדִים חֻכָּמִים לְרַבִּי מֵאִיר
בְּמִנְחַת חוּטָא וּבְמִנְחַת קִנְאוֹת שָׁאֵם פֶּגֶל בַּקֶּמֶץ שֶׁהוּא
פֶּגֶל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת שֶׁהַקֶּמֶץ הוּא הַמֵּתִיר שֶׁחֵט אֶחָד
מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל שְׁתֵּי חֲלוֹת לְמַחֲרֵם הַקֶּטֶר אֶחָד מִן
הַבִּזִּיכִין לֶאֱכֹל שְׁנֵי סְדָרִים לְמַחֲרֵם רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר פֶּגֶל
וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת עַד שִׁיפֶּגֶל
אֶת כָּל הַמֵּתִיר שֶׁחֵט אֶחָד מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ
לְמַחֲרֵם הוּא פֶּגֶל וְחֵיבִין כָּשֶׁר לֶאֱכֹל מִחֲבֵרוֹ לְמַחֲרֵם
שְׁנֵיהֶם כָּשֶׁר:

פרק ג

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה. לֶאֱכֹל דָּבָר שְׂאִין דִּרְכוּ לֶאֱכֹל.
 לַהֲקָטִיר דָּבָר שְׂאִין דִּרְכוּ לַהֲקָטִיר. כָּשֶׁר. רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל. לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדִּרְכוּ לֶאֱכֹל. לַהֲקָטִיר
 דָּבָר שֶׁדִּרְכוּ לַהֲקָטִיר. פָּחוֹת מִכֹּזֵית כָּשֶׁר. לֶאֱכֹל כַּחֲצִי
 זֵית וְלַהֲקָטִיר כַּחֲצִי זֵית כָּשֶׁר. שְׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה
 מִצֵּטְרָפִין:

ב לא יֵצֵק. לא בָּלַל. לא פָּתַת. לא מָלַח. לא הִנִּיף. לא
 הִגִּישׁ. או שֶׁפָּתְתָן פָּתוֹת מְרֻבּוֹת וְלֹא מְשֻׁחָן. כְּשֵׁרוֹת.
 נִתְעָרַב קִמְצָה. בְּקִמְץ חֲבֵרְתָּהּ. בְּמִנְחַת כֹּהֲנִים. בְּמִנְחַת
 כֹּהֵן מְשִׁיחַ. בְּמִנְחַת נֹסְכִין. כְּשֶׁרָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 בְּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּבְמִנְחַת נֹסְכִין פְּסוּלָה. שֶׁזֶּזַּב לְלִילְתָּהּ
 עֵבֶה. וְזוֹ בְּלִילְתָּהּ רַכָּה. וְהֵן בּוֹלְעוֹת זוֹ מִזֹּ:

ג שְׁתֵּי מִנְחוֹת שֶׁלֹּא נִקְמְצוּ. וְנִתְעָרְבוּ זוֹ בְּזוֹ. אִם יָכוֹל
 לְקַמֹּץ מִזֹּ בַּפְּנֵי עֲצָמָה. וּמִזֹּ בַּפְּנֵי עֲצָמָה. כְּשֵׁרוֹת. וְאִם
 לֹא פְּסוּלוֹת. הַקִּמְץ שֶׁנִּתְעָרַב בְּמִנְחָה שֶׁלֹּא נִקְמְצָה.
 לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר. זוֹ שֶׁנִּקְמְצָה עָלֶיהָ לְבַעָלִים.
 וְזוֹ שֶׁלֹּא נִקְמְצָה לֹא עָלֶיהָ לְבַעָלִים. נִתְעָרַב קִמְצָה
 בְּשִׁירְיָה. או בְּשִׁירְיָה שֶׁל חֲבֵרְתָּהּ. לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר
 עָלֶיהָ לְבַעָלִים. נִטְמָא הַקִּמְץ וְהַקְרִיבוּ. הַצֵּץ מְרָצָה. יֵצֵא
 וְהַקְרִיבוּ אֵין הַצֵּץ מְרָצָה. שֶׁהַצֵּץ מְרָצָה עַל הַטְּמֵא. וְאִינוּ
 מְרָצָה עַל הַיּוֹצֵא:

י נִטְמָאוּ שִׁירֵיהֶּ. נִשְׂרְפוּ שִׁירֵיהֶּ. נֶאֱבְדוּ שִׁירֵיהֶּ. כְּמִדַּת רַבִּי
אֵלִיעֶזֶר כְּשֶׁרָה. וּכְמִדַּת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פְּסוּלָה. שְׁלֹא בְּכָלִי
שָׂרֵת פְּסוּלָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן מִכְשִׁיר. הַקָּטִיר קִמְצָה פַּעַמִּים
כְּשֶׁרָה:

ה הַקֶּמֶץ מֵיעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ. הַעֲשָׂרוֹן מֵעוּטוֹ מַעֲכָב
אֶת רַבּוֹ. הַיֵּין מֵעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ. הַשֶּׁמֶן מֵעוּטוֹ
מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ. הַסֵּלֶת וְהַשֶּׁמֶן מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. הַקֶּמֶץ
וְהַלְבוּנָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה:

ו שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. שְׁנֵי
כִבְשֵׁי עֶזְרֵת מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. שְׁתֵּי חֲלוֹת מַעֲכָבוֹת
זוֹ אֶת זוֹ. שְׁנֵי סֻדְרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. שְׁנֵי בָּזִיכִין
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. הַסֻּדְרִים וְהַבָּזִיכִין מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה.
שְׁנֵי מִיָּנִים שְׁבִנְזִיר. שְׁלֹשָׁה שְׁבַפָּרָה. אַרְבָּעָה שְׁבַתּוּדָה.
אַרְבָּעָה שְׁבִלּוּלָב. אַרְבָּעָה שְׁבַמְצוֹרֶע. מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה.
שִׁבְעַת הַזֵּיזוֹת שְׁבַפָּרָה מַעֲכָבוֹת זוֹ אֶת זוֹ. שִׁבְעַת הַזֵּיזוֹת שֶׁל
בֵּין הַבָּדִים וְשֶׁעַל הַפְּרָכֶת וְשֶׁעַל מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מַעֲכָבוֹת זוֹ
אֶת זוֹ:

ז שְׁבַעָה קֹנֵי מְנוֹרָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. שְׁבַעָה נִרוֹתֶיהָ
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. שְׁתֵּי פָרָשִׁיּוֹת שְׁבַמְזוּזָה. מַעֲכָבוֹת
זוֹ אֶת זוֹ. וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבֵן. אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת
שְׁבַתּוּלִין. מַעֲכָבוֹת זוֹ אֶת זוֹ. וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבֵן.

אַרְבַּע צִיצִיּוֹת מְעַכְבוֹת זֶה אֵת זֶה. שְׂאֲרַבְעָתָן מִצּוּה אַחַת.
רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר אַרְבַּעָתָן אַרְבַּע מִצּוֹת:

פרק ד

הַתְּכֵלֶת אֵינָה מְעַכֶּבֶת אֶת הַלֵּבָן. וְהַלֵּבָן אֵינוֹ מְעַכֵּב
אֶת הַתְּכֵלֶת. תְּפִלָּה שֶׁל יָד אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל
רֹאשׁ. וְשֶׁל רֹאשׁ אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל יָד. הַסֵּלֶת וְהַשְּׂמֹן אֵינָן
מְעַכְבִּין אֶת הַיָּיִן. וְלֹא הַיָּיִן מְעַכְבֵּן. הַמִּתְנֹת שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן אֵינָן מְעַכְבוֹת זֶה אֵת זֶה:

^ב הַפָּרִים וְהָאֵלִים וְהַכִּבָּשִׁים. אֵינָן מְעַכְבִּין זֶה אֵת זֶה. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִם הָיוּ לָהֶם פָּרִים מְרִבִּים. וְלֹא הָיוּ נִסְכִּים.
יָבִיאוּ פֶּר אֶחָד וְנִסְכּוֹ. וְלֹא יִקְרְבוּ כָּלֵן בְּלֹא נִסְכּוֹ:

^ג הַפֶּר וְהָאֵלִים וְהַכִּבָּשִׁים וְהַשְּׂעִיר. אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת
הַלֶּחֶם. וְלֹא הַלֶּחֶם מְעַכְבֵּן. הַלֶּחֶם מְעַכֵּב אֶת הַכִּבָּשִׁים.
וְהַכִּבָּשִׁים אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַלֶּחֶם. דְּבַרִּי רַבִּי עֲקִיבָא.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נָנָס לֹא כִי אֵלֶּא הַכִּבָּשִׁים מְעַכְבִּין
(אֵת) הַלֶּחֶם. וְהַלֶּחֶם אֵינוֹ מְעַכֵּב אֶת הַכִּבָּשִׁים. שֶׁכֵּן
מְצִינוּ בְּשִׁהוּי יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה. קָרְבוּ
כִּבָּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם. אִף (כָּאֵן) יִקְרְבוּ כִּבָּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הִלָּכָה כְּדַבְּרִי בֶּן נָנָס. אֲבָל אֵין הִטַּעַם
כְּדַבְּרֵיו. שֶׁכָּל הָאָמוֹר בְּחוּמֵשׁ הַפְּקוּדִים. קָרַב בַּמִּדְבָּר.
וְכָל הָאָמוֹר בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים לֹא קָרַב בַּמִּדְבָּר. כְּשֶׁבָּאוּ
לָאָרֶץ קָרְבוּ אֵלָיו וְאֵלָיו. וּמִפְּנֵי מָה אָנִי אוֹמֵר יִקְרְבוּ כִּבָּשִׁים

בְּלֹא לֶחֶם. שֶׁהַכֹּבָשִׁים מְתִירִין אֶת עֲצָמָן בְּלֹא לֶחֶם. לֶחֶם
בְּלֹא כֶבֶשׁ אֵין לִי מִי יִתְּרֵנוּ:

ד' הַתְּמִידִין אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַמוֹסָפִים. וְלֹא הַמוֹסָפִים
מְעַכְבִּין אֶת הַתְּמִידִים. וְלֹא הַמוֹסָפִין מְעַכְבִּין זֶה אֶת
זֶה. לֹא הַקְּרִיבוּ כֶבֶשׁ בַּבֹּקֶר יִקְרִיבוּ בֵּין הָעֶרְבִים. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן אֵימָתִי בְּזִמָּן שֶׁהָיוּ אָנוּסִין אוֹ שׁוֹגְגִין. אָבָל
אִם הָיוּ מְזִידִים וְלֹא הַקְּרִיבוּ כֶבֶשׁ בַּבֹּקֶר לֹא יִקְרִיבוּ בֵּין
הָעֶרְבִים. לֹא הַקְּטִירוּ קְטֹרֶת בַּבֹּקֶר יִקְטִירוּ בֵּין הָעֶרְבִים.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכֻלָּה הֵייתָה קִרְבָּה בֵּין הָעֶרְבִים. שְׂאִין
מִחֻנְכִין אֶת מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב אֲלֵא בַקְטֹרֶת הַסָּמִים. (שֶׁל בֵּין
הָעֶרְבִים). וְלֹא מִזְבֵּחַ הָעוֹלָה אֲלֵא בַתְּמִיד שֶׁל שַׁחַר. וְלֹא
אֶת הַשְּׁלֶחָן אֲלֵא בַלֶּחֶם הַפָּנִים בְּשֶׁבֶת. וְלֹא אֶת הַמְּנוֹרָה
אֲלֵא בְּשֶׁבַע נְרוֹתֶיהָ בֵּין הָעֶרְבִים:

ה' חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל לֹא הָיוּ בָאוֹת חֲצִים. אֲלֵא מִבֵּיא עֶשְׂרוֹן
שָׁלֵם וְחוֹצֶהוּ. וּמִקְרִיב מִחֻצָּה בַבֹּקֶר וּמִחֻצָּה בֵּין הָעֶרְבִים.
וְכֹהֵן שֶׁהַקְּרִיב מִחֻצָּה בְּשַׁחֲרִית וּמֵת. וּמִנּוּ כֹהֵן אַחֵר
תַּחֲתָיו. לֹא יָבִיא חֲצִי עֶשְׂרוֹן מִבֵּיתוֹ. וְלֹא חֲצִי עֶשְׂרוֹנוֹ
שֶׁל רֹאשׁוֹן. אֲלֵא מִבֵּיא עֶשְׂרוֹן שָׁלֵם וְחוֹצֶהוּ. וּמִקְרִיב
מִחֻצָּה וּמִחֻצָּה אֶבֶד. נִמְצְאוּ שְׁנֵי חֲצִים קִרְבִּין. וּשְׁנֵי חֲצִים
אוֹבְדִין. לֹא מִנּוּ כֹהֵן אַחֵר. מִשָּׁל מִי הֵייתָה קִרְבָּה. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִשָּׁל צְבוֹר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשָּׁל יוֹרְשִׁים.
וּשְׁלִימָה הֵייתָה קִרְבָּה:

יום יט

פרק ה

כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת מִצָּה· חוץ מִחֶמֶץ שֶׁבִּתּוּדָה וְשֵׁתִי
הֶלֶחֶם· שֶׁהֵן בָּאוֹת חֶמֶץ· רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר שְׂאוֹר
בּוּדָה לֵהֵן מִתּוֹכָן וּמִחֶמֶץ· רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר אֵף הִיא אֵינָה
מִן הַמִּבְחָר· אֲלֵא מֵבִיא אֶת הַשְּׂאוֹר· וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַמִּדָּה·
וּמְמִילָא אֶת הַמִּדָּה· אָמְרוּ לוֹ אֵף הִיא הֵיחָה חֲסֵרָה אוֹ
יִתְיָרָה:

ב כָּל הַמִּנְחוֹת גְּלוּשׁוֹת בְּפוֹשְׁרִין· וּמִשְׁמֶרֶן שְׁלֵא יִחְמִיצוּ·
וְאִם הִחְמִיצוּ שִׁירְיָה· עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה· שֶׁנֶּאֱמַר כָּל
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה לֹא תַעֲשֶׂה חֶמֶץ· וְחִיבִים עַל
לִישֹׁתָהּ וְעַל עֲרִיכָתָהּ וְעַל אִפְיָתָהּ:

ג יֵשׁ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה· שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה· לִבּוֹנָה וְלֹא
שֶׁמֶן· לֹא שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה· וְאֵלּוֹ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה·
מִנְחַת הַסֵּלֶת וְהַמִּחְבֵּת וְהַמִּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין·
מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ· וּמִנְחַת גִּזְיִם· וּמִנְחַת
נָשִׁים· וּמִנְחַת הָעֶמֶר· מִנְחַת נֶסֶכִּין טְעוֹנָה שֶׁמֶן וְאֵינָה
טְעוֹנָה לִבּוֹנָה· לֶחֶם הַפָּנִים טְעוֹן לִבּוֹנָה וְאֵין טְעוֹן שֶׁמֶן·
שֵׁתִי הֶלֶחֶם· וּמִנְחַת חוּטָא· וּמִנְחַת קִנְאוֹת· לֹא שֶׁמֶן וְלֹא
לִבּוֹנָה:

י וְחַיֵּב עַל הַשָּׁמֶן בִּפְנֵי עֲצָמוֹ. וְעַל הַלְבוּנָה בִּפְנֵי עֲצָמָה. נָתַן
עָלֶיהָ שָׁמֶן פְּסָלָהּ. לְבוּנָה יִלְקֻטְנָה. נָתַן שָׁמֶן עַל שִׁירֶיהָ.
אֵינוֹ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה. נָתַן כָּלִי עַל גָּבִי כָּלִי לֹא פְסָלָהּ:

ה יֵשׁ טְעוּנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוּנוֹת תְּנוּפָה. תְּנוּפָה וְלֹא
הַגֶּשֶׁה. הַגֶּשֶׁה וְתְנוּפָה. לֹא תְנוּפָה וְלֹא הַגֶּשֶׁה. אֵלּוֹ
טְעוּנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוּנוֹת תְּנוּפָה. (מִנְחַת) הַסֵּלֶת
וְהַמִּחְבֶּת וְהַמֶּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוּת וְהַרְקִיקִין. מִנְחַת כֹּהֲנִים.
מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. מִנְחַת גּוֹיִם מִנְחַת נָשִׁים וּמִנְחַת חוּטָא.
רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין
בָּהֶן הַגֶּשֶׁה. מִפְּנֵי שְׁאֵין (בָּהֶן) קְמִיצָה. וְכֹל שְׁאֵין (בָּהֶן)
קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן הַגֶּשֶׁה:

י אֵלּוֹ טְעוּנוֹת תְּנוּפָה וְאֵין טְעוּנוֹת הַגֶּשֶׁה. לֹוֹג שָׁמֶן שֶׁל
מְצוֹרַע וְאַשְׁמוֹ. וְהַבְּכוּרִים. כְּדַבְּרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב.
וְאַמּוּרֵי שְׁלָמִי יָחִיד. וְחֻזָּה וְשׁוֹק שְׁלֵהֵן. אֶחָד אֲנָשִׁים
וְאֶחָד נָשִׁים בִּישְׂרָאֵל. אֲבָל לֹא בְּאַחֲרִים. וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
וּשְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרֶת. בִּיצֵד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹתֵן שְׁתֵּי הַלֶּחֶם
עַל גָּבִי שְׁנֵי כִבְשִׁים. וּמִנִּיחַ שְׁתֵּי יָדָיו מִלְמַטָּן. מוֹלִיךְ
וּמִבִּיא. מַעֲלָה וּמוֹרִיד. שֶׁנֶּאֱמַר אֲשֶׁר הוֹנֵף וְאֲשֶׁר הוֹרֵם.
תְּנוּפָה הֵיחָד בַּמִּזְרָח. וְהַגֶּשֶׁה בַּמַּעֲרָב. וְתְנוּפוֹת קוֹדְמוֹת
לְהַגֶּשֶׁוֹת. מִנְחַת הָעֹמֶר. וּמִנְחַת קְנָאוֹת. טְעוּנוֹת תְּנוּפָה
וְהַגֶּשֶׁה. לֶחֶם הַפָּנִים וּמִנְחַת נְסָכִים. לֹא תְנוּפָה וְלֹא
הַגֶּשֶׁה:

י רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונים שלש מצות שתיים בכל אחד ואחד. והשלישית אין בהן. ואלו הן זבחי שלמי יחיד. וזבחי שלמי צבור. ואשם מצורע. וזבחי שלמי יחיד. טעונים סמיכה חיים. ותנופה שחוטים. ואין בהן תנופה חיים. וזבחי שלמי צבור טעונים תנופה חיים ושחוטים. ואין בהן סמיכה. ואשם מצורע טעון סמיכה ותנופה חי. ואין בו תנופה שחוט:

ח האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרחשת. במרחשת לא יביא במחבת. ומה בין מחבת למרחשת. אלא שהמרחשת יש לה פיסוי. והמחבת אין לה פיסוי. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר מרחשת עמוקה. ומעשיה רוחשים. ומחבת צפה. ומעשיה קשים:

ט האומר הרי עלי בתנור. לא יביא מאפה כפח. ומאפה רעפים. ומאפה יורות הערביים. רבי יהודה אומר אם רצה יביא מאפה כפח. הרי עלי מנחת מאפה. לא יביא מחצה חלות ומחצה רקיקין. רבי שמעון מתיר מפני שהוא קרבן אחד:

פרק ו

אֵלּוּ מִנְחוֹת נִקְמְצוֹת וְשִׁירֵיהֶן לַכֹּהֲנִים. מִנְחַת סֹלֶת.
וְהַמִּחְבֵּת. וְהַמֶּרְחֶשֶׁת. וְהַחֲלוֹת. וְהָרִיקִין. מִנְחַת
גֹּזִים. מִנְחַת נָשִׁים. מִנְחַת הָעֹמֶר. מִנְחַת חֹטֵא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת חֹטֵא שֶׁל כֹּהֲנִים
נִקְמְצָת. וְהַקֶּמֶץ קָרַב לְעֶצְמוֹ. וְהַשְּׂרִים קָרְבִּין לְעֶצְמוֹ:

^ב מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסְכִים לַמִּזְבֵּחַ.
וְאֵין בָּהֶם לַכֹּהֲנִים. בָּזָה יָפָה כַּח הַמִּזְבֵּחַ מִכַּח הַכֹּהֲנִים.
שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים לַכֹּהֲנִים. וְאֵין בָּהֶם לַמִּזְבֵּחַ. וּבָזָה
יָפָה כַּח הַכֹּהֲנִים מִכַּח הַמִּזְבֵּחַ:

^ג כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי. טְעוֹנוֹת שֶׁלֹּשׁ מִתְּנוֹת
שָׁמֶן. יִצִּיקָה וּבִלְיָלָה. וּמִתֵּן שָׁמֶן בְּכָלִי קוֹדֵם לְעִשְׂתָּן.
וְהַחֲלוֹת (בּוֹלָלִין) דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים (סֹלֶת)
הַחֲלוֹת טְעוֹנוֹת בִּלְיָלָה. הָרִיקִין מְשִׁיחָה. כִּיצַד מוֹשְׁחִין
כַּמִּין כִּי. וְשֶׁאֵר הַשָּׁמֶן נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

^ד כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי טְעוֹנוֹת פְּתִיתָה. מִנְחַת
יִשְׂרָאֵל כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וּמִבְדִּיל.
מִנְחַת כֹּהֲנִים כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וְאֵינוֹ
מִבְדִּיל. מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ לֹא הָיָה מְכַפֵּלָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין בָּהֶן פְּתִיתָה.
מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. וְכָל שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן
פְּתִיתָה. וְכָלִין (פְּתִיתָתָן) כְּזִיתִים:

ה כל המנחות טעונות שלש מאות שיפה וּחֲמֵשׁ מאות
 בעיטה וְהַשִּׁיפָה וְהַבְּעִיטָה בַּחֲטִיּוֹת רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר (אף)
 בַּבֶּצֶק כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר חוּץ מִלֶּחֶם הַפָּנִים
 וְחִבִּיתִי כֹהֵן גָּדוֹל שֶׁהֵם בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר דְּבָרֵי רַבִּי
 יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כֻּלָּן בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר חוּץ
 מִחֲלוֹת תּוֹדָה וְהַנִּזְיוֹת שֶׁהֵן בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר:

י הָעֹמֵר הִיא בָּא עֶשְׂרוֹן מִשְׁלֹשׁ סָאִין שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שְׁנֵי
 עֶשְׂרוֹנִים מִשְׁלֹשׁ סָאִין לֶחֶם הַפָּנִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
 עֶשְׂרוֹנִים מִעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה סָאִין:

י הָעֹמֵר הִיא מִנֶּפֶה בְּשִׁלֹּשׁ עָשָׂר נֶפֶה וְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
 בְּשְׁתֵּים עָשָׂר וְלֶחֶם הַפָּנִים בְּאַחַת עָשָׂר רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר לֹא הִיא לָהּ קֶצֶבָה אֶלָּא סֵלֶת מִנֶּפֶה כָּל צָרְכָהּ הִיא
 מִבֵּיא שְׁנָאֵמֶר וְלִקְחָתָּ סֵלֶת וְאַפִּיתָ אוֹתָהּ עַד שֶׁתִּהְיֶה
 מִנֶּפֶה כָּל צָרְכָהּ:

פרק ז

הַתּוֹדָה הֵיטָה בָּאָה חֶמֶשׁ סְאִין יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשׁ
 מִדְּבָרִיּוֹת. שְׁתֵּי אֵיפוֹת. הָאֵיפָה שֶׁלֹּשׁ סְאִין.
 עֶשְׂרִים עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרָה לַחֲמִץ. (עֶשְׂרָה לְמֶצָה) עֶשְׂרָה
 לַחֲמִץ עֶשְׂרוֹן לַחֲלָה. וְעֶשְׂרָה לְמֶצָה. וּבִמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין.
 חֲלוֹת וְרִקִּיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְשְׁלִישׁ
 לְכָל מִין. שֶׁלֹּשׁ חֲלוֹת לְעֶשְׂרוֹן. בַּמָּדָה יְרוּשְׁלָמִית הָיוּ
 שְׁלֹשִׁים קֶב. חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר לַחֲמִץ וְחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר לְמֶצָה.
 חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר לַחֲמִץ קֶב וְחִצִּי לַחֲלָה. וְחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר לְמֶצָה.
 וְהַמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין. חֲלוֹת וְרִקִּיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ
 חֲמִשָּׁת קֶבִין לְכָל מִין. שְׁתֵּי חֲלוֹת לְקֶב:

^א הַמְלוּאִים הָיוּ בָּאִים כְּמֶצָה שֶׁבַתּוֹדָה. חֲלוֹת. וְרִקִּיקִים.
 וְרְבוּכָה. הַנְּזִירוֹת הֵיטָה בָּאָה שְׁתֵּי יָדוֹת כְּמֶצָה שֶׁבַתּוֹדָה.
 חֲלוֹת וְרִקִּיקִים. וְאֵין בָּהּ רְבוּכָה. (נִמְצְאוּ) עֶשְׂרֵת קֶבִים
 יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשָׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְעֶדְוִין. וּמִכֶּלֶן הָיָה נוֹטֵל
 אֶחָד מֵעֶשְׂרָה תְּרוּמָה. שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקִּרִּיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל
 קֶרֶבֶן תְּרוּמָה לֵי. אֶחָד שֶׁלֹּא יִטּוֹל פָּרוֹס. מִכָּל קֶרֶבֶן שִׁיְהִיו
 כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת שְׁוִין. וְשֶׁלֹּא יִטּוֹל מִקֶּרֶבֶן לַחֲבִירוֹ. לִכְהֵן
 הַזֹּזֶרֶק אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה. וְהַשָּׂאֵר נֹאכָל לְבָעָלִים:

^ב הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה בַּפָּנִים וְלַחֲמָה חוּץ לַחֹמָה. לֹא
 קֹדֵשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה עַד שֶׁלֹּא קָרְמוּ בַתְּנוּרָה. וְאֶפִּילוֹ קָרְמוּ
 כֶּלֶן. חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. לֹא קֹדֵשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה

וְחוּץ לַמִּקְוָהּ קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם שֶׁחֲטָה וְנִמְצְאת טְרִיפָה לֹא
 קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם שֶׁחֲטָה וְנִמְצְאת בְּעֵלֶת מוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 אָמַר קֹדֶשׁ וְחֻכִּים אֲמָרִים לֹא קֹדֶשׁ שֶׁחֲטָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּה וְכֵן אֵיל הַמְלוּאִים וְכֵן שְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרֶת שֶׁשֶּׁחֲטָן
 שְׁלֹא לְשִׁמָּה לֹא קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם:

ד נִסְכִּין שֶׁקֹּדְשׁוֹ בְּכָלִי וְנִמְצָא הַזָּבַח פָּסוּל אִם יֵשׁ זָבַח
 אַחֵר יִקְרְבוּ עִמּוֹ וְאִם לֹא יִפְסְלוּ בְלִינָה וְלֹד תּוֹדָה
 וְתַמְוִרְתָּהּ וְהַמִּפְרִישׁ תּוֹדָתוֹ וְנֶאֱבָדָה וְהַפְרִישׁ אַחֶרֶת
 תַּחְתֶּיהָ אֵינָן טְעוּנִים לֶחֶם שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקְרִיב עַל זָבַח
 הַתּוֹדָה הַתּוֹדָה טְעוּנָה לֶחֶם וְלֹא וְלֹדָה וְלֹא חֲלִיפָתָהּ
 וְלֹא תַמְוִרְתָּהּ טְעוּנִין לֶחֶם:

ה האֹמֵר הֵרִי עָלֶי תּוֹדָה יָבִיא הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין
 תּוֹדָה מִן הַחוּלִין וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר יָבִיא לֶחֶמָה מִן
 הַחוּלִין תּוֹדָה מִן הַמַּעֲשֵׂר וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין יָבִיא
 הַתּוֹדָה הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר יָבִיא וְלֹא יָבִיא מִחֲטִי
 מַעֲשֵׂר שְׁנֵי אֵלָּא מִמַּעוֹת מַעֲשֵׂר שְׁנֵי:

ו וּמִנֵּין לֹאֹמֵר הֵרִי עָלֶי תּוֹדָה לֹא יָבִיא אֵלָּא מִן הַחוּלִין
 שֶׁנֶּאֱמַר וְזָבַחַת פֶּסַח לַיהוָה צֹאן וּבָקָר וְהֵלֵא אֵין פֶּסַח
 בָּא אֵלָּא מִן הַכֹּבָשִׁים וּמִן הָעִזִּים אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר צֹאן
 וּבָקָר אֵלָּא לְהַקִּישׁ כָּל הַבָּא מִן הַצֹּאן וּמִן הַבָּקָר לַפֶּסַח
 מִן הַפֶּסַח שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה אֵינוֹ בָּא אֵלָּא מִן הַחוּלִין
 אִף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה לֹא יָבִיא אֵלָּא מִן הַחוּלִין:

(לְפִיכָךְ) הָאוֹמֵר הָרִי עָלִי תוֹדָה הָרִי עָלִי שְׁלָמִים. הוֹאִיל
וְהֵם בָּאִים חוֹבָה. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין. וְהַנִּסָּכִים בְּכָל
מָקוֹם. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין:

פרק ח

כָּל קֶרֶבֶנוֹת הַצֶּבֶר וְהִיחִיד. בָּאִים מִן הָאָרֶץ וּמִחוּצָה
לָאָרֶץ. מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הַיָּשָׁן. חוּץ מִן הָעֹמֶר וּשְׁתֵּי
הַלֶּחֶם. שְׂאִינָן בָּאִים אֶלָּא מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הָאָרֶץ. וְכֵלֶן אֵינָן
בָּאִין אֶלָּא מִן הַמִּבְחָר. וְאִיזְהוּ מִבְחָר. מִכֶּמֶס. וּמִזֹּנִיחָה.
אֶלְפָּא לְסֻלַּת. שְׁנִיָּה לָהֶם חֲפָרִים בִּבְקָעָה. כָּל הָאֲרָצוֹת
הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הֵיוּ מְבִיאִים:

^א אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא
מִבֵּית הָאֵילָן. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נִרְהָ שְׁנָה
רִאשׁוֹנָה. וּבִשְׁנִיָּה זֹרְעָה קֹדֶם לְפֶסַח שִׁבְעִים יוֹם. וְהִיא
עוֹשֶׂה סֻלַּת מְרֻבָּה. כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר מִכְּנִיס אֶת יָדוֹ
לְתוֹכָהּ. עָלָה בָּהּ אֶבֶק פְּסוּלָה. עַד שִׁנִּיפָנָה. וְאִם הִתְלִיעָה
פְּסוּלָה:

^ג תְּקוּעָה אֶלְפָּא לְשִׁמּוֹן. אֲבָא שָׁאוּל אוֹמֵר שְׁנִיָּה לָהּ
רָגַב בְּעֶבֶר הִירְדֵּן. כָּל הָאֲרָצוֹת הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן
הֵיוּ מְבִיאִים. אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית
הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה שֶׁנִּזְרַע בֵּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר.
אֵין מְבִיאִין אֲנִפִּיקָנוֹן. וְאִם הֵבִיא פְּסוּל. אֵין מְבִיאִין

מן הגרגרים שנשרו במים ולא מן הכבושים ולא מן השלוקין ואם הביא פסול:

ד שלשה זיתים ובהן שלשה שלשה שמנים הזית הראשון מגרגרו בראש הזית וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות הזית השני מגרגרו בראש הגג וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות הזית השלישי עוטנו בתוך הבית עד שילקה ומעלהו ומנגבו בראש הגג וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות:

ה הראשון שבראשון אין למעלה ממנו השני שבראשון והראשון שבשני שוין השלישי שבראשון והשני שבשני והראשון שבשלישי שוין השלישי שבשני והשני שבשלישי שוין השלישי שבשלישי אין למטה ממנו אף המנחות היו בדין שיטענו שמן זית וזך מה אם המנורה שאינה לאכילה טעונה שמן זית וזך המנחות

שֶׁהוּן לֹאכִילָהּ. אֵינוּ דִין שְׂיִטְעֶנוּ שֶׁמֶן זֵית זָךְ. תִּלְמוּד לֹמַר
זָךְ כְּתִית לַמֶּאֱוֹר. וְלֹא זָךְ כְּתִית לַמִּנְחוֹת:

י' וּמִנֵּין הָיוּ מְבִיאִין אֶת הַיֵּין. קְרוֹתִים וְהַטּוּלִים אֶלְפָּא לַיֵּין.
שְׁנֵיהֶם לָהֶן בֵּית רֵמָה וּבֵית לָבֵן בְּהֵר. וּכְפָר סַגְנָא בְּבִקְעָה.
כָּל הָאֲרָצוֹת הָיוּ כְּשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הָיוּ מְבִיאִים. אֵין
מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזִּבְלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה
שֶׁנִּזְרַע בִּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין אֱלִיוֹסְטֹן.
וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין יֶשֶׁן דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכְמִים
מְכַשְׁרִין. אֵין מְבִיאִין לֹא מִתּוֹק וְלֹא מִעֶשֶׂן וְלֹא מִבָּשָׁל.
וְאִם הֵבִיא פָּסוּל. אֵין מְבִיאִין מִן הַדְּלִיּוֹת. אֶלָּא מִן
הַרְגְּלִיּוֹת. וּמִן הַכֶּרְמִים הָעֲבוּדִים:

י' לֹא הָיוּ כּוֹנְסִים אוֹתוֹ בַּחֲצָבִים גְּדוּלִים אֶלָּא בַּחֲבִיּוֹת
קִטְנוֹת. וְאֵינוּ מִמֶּלֶא אֶת הַחֲבִיּוֹת עַד פִּיהֶם. כְּדִי שֶׁיְהִי
רִיחוֹ נוֹדֵף. אֵינוּ מְבִיא לֹא מִפִּיהָ מִפְּנֵי הַקִּמְחִין. (וְלֹא)
מִשּׁוּלֵּיהָ מִפְּנֵי הַשְּׁמֶרִים. אֶלָּא מְבִיא מִשְׁלִישָׁהּ וּמֵאֲמָצְעָה.
כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר יוֹשֵׁב וְהַקֶּנֶה בִּידּוֹ. זָרַק אֶת הַגִּיר
וְהַקִּישׁ בַּקֶּנֶה. רַבִּי יוֹסִי בַר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר יֵין שֶׁעָלוּ
בּוֹ קִמְחִין פָּסוּל. שֶׁנֶּאֱמַר תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וּמִנְחָתָם.
תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם:

פרק ט

שְׁתֵּי מִדּוֹת שֶׁל יָבֵשׁ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן.
 רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן
 מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. שָׁבוּ הָיָה מוֹדֵד לְכָל הַמִּנְחוֹת. לֹא הָיָה
 מוֹדֵד. לֹא בִשָּׁל שְׁלֹשָׁה לֶפֶר. וְלֹא בִשָּׁל שְׁנַיִם לֶאֱיִל.
 אֲלֵא מוֹדֵדֵן עֲשָׂרוֹנוֹת. חֲצִי עֲשָׂרוֹן מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. שָׁבוּ
 הָיָה מוֹדֵד חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל. מַחֲצָה בַּבֶּקֶר וּמַחֲצָה בֵּין
 הָעֶרְבַּיִם:

^ב שֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁל לֶחַ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. הֵינן וַחֲצִי הֵהִינן.
 וּשְׁלִישִׁית הֵהִינן. וְרִבְעִית הֵהִינן. לֹוג. וַחֲצִי לֹוג. וְרִבְעִית
 לֹוג. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּר צְדוֹק אֹמֵר שְׁנִתּוֹת הָיוּ בֵּהֵינן. עַד כָּאֵן
 לֶפֶר. עַד כָּאֵן לֶאֱיִל. עַד כָּאֵן לִכְבֶּשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר לֹא
 הָיָה שֵׁם הֵינן. וְכִי מֵהָ הָיָה הֵהִינן מְשַׁמֵּשׁ. אֲלֵא מִדָּה יִתִּירָה
 שֶׁל לֹוג וּמַחֲצָה הָיְתָה שֵׁם. שָׁבָה הָיָה מוֹדֵד לְמִנְחַת כֹּהֵן
 גָּדוֹל. לֹוג וּמַחֲצָה בַּבֶּקֶר. וְלֹוג וּמַחֲצָה בֵּין הָאֶרְבָּעִים:

^ג רִבְעִית מֵהָ הָיְתָה מְשַׁמֶּשֶׁת. רִבְעִית מִים לְמִצּוֹרֶע.
 רִבְעִית שֶׁמֶן לְנֹזֵר. חֲצִי לֹוג מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. חֲצִי לֹוג
 מִים לְסוֹטָה וַחֲצִי לֹוג שֶׁמֶן לְתוֹדָה. וּבִלְוֹג הָיָה מוֹדֵד לְכָל
 הַמִּנְחוֹת. אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. נוֹתֵן לָהּ שְׁשִׁים
 לֹוג. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים
 עֲשָׂרוֹן. אֵין לָהּ אֲלֵא לֹוגָה. שְׁנַאֲמַר לְמִנְחָה וְלֹוג שֶׁמֶן.

שְׁשֶׁה לַפָּרִי אֲרֻבָּעָה לְאֵילִי שְׁלֹשָׁה לַכֶּבֶשׂ שְׁלֹשָׁה וּמִחֻצָּה
לְמִנְזָרָה וּמִחֻצִּית לֹזֵג לְכָל גֵּר:

ד' מְעַרְבִין נִסְכֵי אֵלִים בְּנִסְכֵי פָרִים נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי
כִבְשִׁים שֶׁל יָחִיד בְּשֶׁל צֶבֶר שֶׁל הַיּוֹם בְּשֶׁל אֶמֶשׁ אֲבָל
אֵין מְעַרְבִין נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי פָרִים וְאֵילִים וְאִם בְּלָלָן
אֵלּוּ בַּפְּנֵי עֶצְמָן וְאֵלּוּ בַּפְּנֵי עֶצְמָן וְנִתְעַרְבוּ כְּשֶׁרִין אִם
עַד שֶׁלֹא בָלָל פָּסֵל הַכֶּבֶשׁ הֵבֵא עִם הָעֹמֶר אֵף עַל פִּי
שֶׁמִּנְחָתוֹ כְּפוּלָה לֹא הָיוּ נִסְכָּיו כְּפוּלִין:

ה' כָּל הַמִּדּוֹת שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ נִגְדָּשׁוֹת חוּץ מִשֶּׁל כֹּהֵן
גָּדוֹל שֶׁהָיָה גָּדָשָׁה לְתוֹכָהּ מִדּוֹת הַלֵּחַ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ
וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ בִּירוּצִיָּהֶן חוּל רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר מִדּוֹת הַלֵּחַ
קֹדֶשׁ לְפִיכָךְ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ חוּל לְפִיכָךְ
בִּירוּצִיָּהֶן חוּל רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר לֹא מִשּׁוּם זֶה אֵלֹא שֶׁהַלֵּחַ
נֶעֱכָר וְהַיָּבֵשׁ אֵינוֹ נֶעֱכָר:

ו' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצֶּבֶר וְהַיָּחִיד טְעוּנִין נִסְכִּים חוּץ מִן הַבְּכוֹר
וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַחֲטָאת וְהָאֵשֶׁם אֵלֹא שֶׁחֲטָאתוֹ שֶׁל
מִצֹּרַע וְאֵשֶׁמוֹ טְעוּנִין נִסְכִּים:

ז' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצֶּבֶר אֵין בָּהֶם סְמִיכָה חוּץ מִן הַפָּר הֵבֵא
עַל כָּל הַמִּצְוֹת וְשֶׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵף
שְׁעִירֵי עֲבוּדַת אֱלִילִים כָּל קִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד טְעוּנִין סְמִיכָה
חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַיֹּרֶשׁ סוּמָךְ וּמִבֵּיא
נִסְכִּים וּמִמִּיר:

ח הכל סומכין חוץ מחרש שוטה וקטן וסומא ונכרי
והעבד והשליח והאשה וסמיכה שירי מצוה על הראש
בשתי ידים ובמקום שסומכין שוחטין ותכף לסמיכה
שחיטה:

ט חמר בסמיכה מבתנופה ובתנופה מבסמיכה שאחד
מניף לכל החברים ואין אחד סומך לכל החברים וחמר
בתנופה שהתנופה נוהגת בקרבנות היחיד ובקרבנות
הצבור בחיים ובשוחטין בדבר שיש בו רוח חיים
ובדבר שאין בו רוח חיים מה שאין כן בסמיכה:

פרק י

רבי ישמעאל אומר העמר היה בא בשבת משלש סאין
ובחול מחמש וחכמים אומרים אחד בשבת ואחד
בחול משלש היה בא רבי חנניא סגן הכהנים אומר
בשבת היה נקצר ביחיד ובמגל אחד ובקפה אחת
ובחול בשלשה ובשלש קפות ובשלש מגלות וחכמים
אומרים אחד בשבת ואחד בחול בשלשה ובשלש
קפות ובשלש מגלות:

כ מצות העמר לבוא מן הקרוב לא בפר הקרוב
לירושלים מביאין אותו מכל מקום מעשה שפא מגזות
צריפין ושתי הלחם מבקעת עין סוכר:

א פִּיצֵד הָיוּ עוֹשִׁים שְׁלוּחֵי בֵּית דִּין יוֹצְאִין מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְעוֹשִׁין אוֹתוֹ כְּרֻכּוֹת בַּמִּחְבֵּר לִקְרָקַע כְּדִי שִׁיְהֶא נֹחַ לְקַצֹּר וְכָל הָעִירוֹת הַסְּמוּכוֹת לָשֵׁם מִתְּכַנְסוֹת לָשֵׁם כְּדִי שִׁיְהֶא נִקְצָר בַּעֲסַק גָּדוֹל בֵּין שְׁחֻשְׁכָּה אוֹמֵר לָהֶם בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זֶה אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זֶה אוֹמְרִים הֵן קָפָה זֶה אוֹמְרִים הֵן קָפָה זֶה אוֹמְרִים הֵן בְּשֶׁבֶת אוֹמֵר לָהֶם שֶׁבֶת זֶה אוֹמְרִים הֵן שֶׁבֶת זֶה אוֹמְרִים הֵן אֶקְצֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצֹּר אֶקְצֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצֹּר שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים עַל כָּל דִּבְרֵי וְדִבְרֵי וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ הֵן הֵן הֵן כָּל כֵּךְ לָמָּה מִפְּנֵי הַבִּיתוֹסִים שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים אֵין קַצִּירַת הָעֵמֶר בַּמּוֹצָאִי יוֹם טוֹב:

י קַצְרוּהוּ וְנִתְּנוּהוּ בְּקָפוֹת הַבִּיאוּהוּ לַעֲזָרָה הָיוּ מֵהִבְהֵבִין אוֹתוֹ בָּאוּר כְּדִי לָקִים בּוֹ מִצּוֹת קָלִי דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים בְּקֻנִּים וּבְקָלִיחוֹת חוֹבְטִים אוֹתוֹ כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְמַעַד נִתְּנוּהוּ לְאַבּוּב וְאַבּוּב הָיָה מְנַקֵּב כְּדִי שִׁיְהֶא הָאוּר שׁוֹלֵט בְּכָלֹ שְׁטַחוּהוּ בַּעֲזָרָה וְהָרוּחַ מְנַשֶּׁבֶת בּוֹ נִתְּנוּהוּ בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹסוֹת וְהוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ עֲשָׂרוֹן שֶׁהוּא מְנַפֶּה בְּשֹׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה נֶפֶה וְהַשָּׂאֵר נִפְדָּה וְנֶאֱכָל לְכָל אָדָם וְחֵיב בַּחֲלָה וּפְטוּר מִן הַמַּעֲשָׂרוֹת רַבִּי עֲקִיבָא מְחִיב בַּחֲלָה וּבַמַּעֲשָׂרוֹת בָּא לוֹ לַעֲשָׂרוֹן וְנָתַן שְׁמֵנוּ וּלְבוֹנָתוֹ יֵצֶק וּבִלְלִי הִנִּיף וְהִגִּישׁ קִמֵּץ וְהִקְטִיר וְהַשָּׂאֵר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

ה' מִשְׁקָרֵב הָעֹמֵר. יוֹצֵאִין וּמוֹצֵאִין שׁוּק יְרוּשָׁלַיִם. שֶׁהוּא מֵלֵא קֶמַח וְקָלִי. שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר בְּרֵצוֹן חֲכָמִים הָיוּ עוֹשִׂים. מִשְׁקָרֵב הָעֹמֵר הִתֵּר הִתְּדָשׁ מִיד. וְהִרְחוּקִים מִתָּרִים מִחֲצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלָן. מִשְׁחָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הִתְקִין רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זִכְאִי שֶׁיֵּהָא יוֹם הַגֵּף כֻּלּוֹ אָסוּר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְהֵלֵא מִן הַתּוֹרָה הוּא אָסוּר. שְׁנֵאמַר עַד עֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה. מִפְּנֵי מָה הִרְחוּקִים מִתָּרִים מִחֲצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלָן. מִפְּנֵי שֶׁהֵן יוֹדְעִין. שֶׁאֵין בֵּית דִּין מִתְּעַצְלִים בּוֹ:

י' הָעֹמֵר הָיָה מִתִּיר בַּמִּדְיָנָה וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם בַּמִּקְדָּשׁ. אֵין מְבִיאִין מִנְחוֹת וּבִכּוּרִים. וּמִנְחַת בְּהֶמָּה. קֹדֶם לָעֹמֵר. וְאִם הֵבִיא פָּסוּל. קֹדֶם לְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם לֹא יָבִיא. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר:

י' הַחֲטִיִּם וְהַשְּׁעוּרִים וְהַכֶּסֶּמִּים וְשִׁבְלַת שׁוּעָל וְהַשִּׁיפּוֹן חֵיבִין בַּחֲלָה. וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. וְאִסּוּרִין בְּחִדּוֹשׁ מִלִּפְנֵי הַפֶּסַח. וּמִלְקָצוֹר מִלִּפְנֵי הָעֹמֵר. וְאִם הִשְׁרִישׁוּ קֹדֶם לָעֹמֵר הָעֹמֵר מִתִּירָן. וְאִם לֹא אִסּוּרִים עַד שֶׁיָּבֵא הָעֹמֵר הֵבֵא:

ח' קוֹצְרִים בְּבֵית הַשְּׁלָחִים שְׁבַעמָקִים. אָבֵל לֹא גוֹדֵשִׁין. אֲנָשִׁי יִרְחוּ קוֹצְרִין בְּרֵצוֹן חֲכָמִים. וְגוֹדֵשִׁין שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים. וְלֹא מִיחוּ בִידֵם חֲכָמִים. קוֹצֵר לְשַׁחַת וּמֵאֲכִיל לְבֶהֱמָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אֵימָתִי בְּזֶמֶן שֶׁהִתְחִיל עַד שֶׁלֹּא הֵבִיא שְׁלִישׁ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר אֵף יִקְצוֹר (וְיֵאֲכִיל) אֵף מִשֶּׁהֵבִיאה שְׁלִישׁ:

ט קוֹצְרִין מִפְּנֵי הַנְּטִיעוֹת. מִפְּנֵי בֵּית הָאֵבֶל. מִפְּנֵי (בטול)
בֵּית הַמִּדְרָשׁ. לֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָן כְּרִיכוֹת. אֲבָל מְנִיחִם
צִבְתִּים. מִצּוֹת הָעֶמֶר לְבֹא מִן הַקָּמָה. לֹא מִצָּא יָבִיא
מִן הָעֶמֶרִים. מִצּוֹתוֹ לְבֹא מִן הַלֶּח. לֹא מִצָּא יָבִיא מִן
הַיָּבֵשׁ. מִצּוֹתוֹ לְקַצֹּר בַּלֵּילָה. נִקְצָר בַּיּוֹם כְּשֶׁר. וְדוּחָה אֶת
הַשֶּׁבֶת:

פרק יא

שְׁתֵּי הַלֶּחֶם גְּלוּשׁוֹת אַחַת אַחַת. וְנֶאֱפוֹת אַחַת אַחַת.
לֶחֶם הַפָּנִים גְּלוּשׁ אֶחָד אֶחָד. וְנֶאֱפָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם.
וּבִטְפוּס הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָן. וְכָשֶׁהוּא רֹדֵן נוֹתֵן בִּטְפוּס. כְּדִי
שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ:

ב אֶחָד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְאֶחָד לֶחֶם הַפָּנִים לִישְׁתֵּן וְעִרִיכְתָּן
בַּחוּץ. וְאַפִּיתָן בַּפָּנִים. וְאַיִן דּוּחוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר כָּל מַעֲשֵׂיהֶם בַּפָּנִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר לְעוֹלָם הָיוּ
רְגִיל לֹאמַר. שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים. כְּשֶׁרוֹת בַּעֲזָרָה.
וּכְשֶׁרוֹת בַּבַּיִת פֶּאֱגִי:

ג חֲבִיתִי כֵּהן גָּדוֹל. לִישְׁתֵּן וְאַפִּיתָן בַּפָּנִים. וְדוּחוֹת אֶת
הַשֶּׁבֶת. טַחוּנָן וְהִרְקָדָן אֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת. כָּלֵל אָמַר
רַבִּי עֲקִיבָא כָּל מְלָאכָה שְׁאֵפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב שֶׁבֶת.
אֵינָהּ דּוּחָה אֶת הַשֶּׁבֶת. וְשֵׁאִי אֵפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב
שֶׁבֶת. דּוּחָה אֶת הַשֶּׁבֶת:

י כָּל הַמִּנְחוֹת יֵשׁ בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּפָּנִים וְאֵין בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַחוּץ בִּיצֵד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אֶרְפֵּן שִׁבְעָה וְרַחֲבֹן אַרְבָּעָה וְקִרְנוֹתֵיהֶן אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וְרַחֲבוֹ חֲמִשָּׁה וְקִרְנוֹתָיו שִׁבְעַת אֶצְבָּעוֹת רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שְׁלֹא תִטָּעַה זֶד"ד י"ז בֶּן זֹמָא אוֹמֵר וְנִתְּתָה עַל הַשְּׁלֶחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנֵי תַמִּיד שִׁיְהִיָּה לוֹ פָּנִים:

ה הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וְרַחֲבוֹ חֲמִשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וְרַחֲבוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוֹ כְּגֵגֶד רַחֲבוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוּפֵל טַפָּחִים וּמַחְצָה מִכָּאן וּמַחְצָה מִכָּאן נִמְצָא אֶרְכוֹ מִמֶּלֶא כָּל רַחֲבוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוֹ שְׁנַיִם עֶשְׂרִי וְרַחֲבוֹ שִׁשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וְרַחֲבוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוֹ כְּגֵגֶד רַחֲבוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוּפֵל טַפָּחִים מִכָּאן וּמַחְצָה מִכָּאן וּמַחְצָה מִכָּאן בִּינֵיהֶן אָבֵא שְׂאוֹל אוֹמֵר שֵׁם הָיוּ נוֹתְנִין שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לֶחֶם הַפָּנִים אָמְרוּ לוֹ וְהֵלֵא כָּבֵד נֶאֱמַר וְנִתְּתָה עַל הַמַּעֲרֶכֶת לְבוֹנָה זָכָה אָמַר לָהֶן וְהֵלֵא כָּבֵד נֶאֱמַר וְעֲלִיו מִטָּה מְנִשָּׁה:

י אַרְבָּעָה סְנִיפִים שֶׁל זָהָב הָיוּ שֵׁם מַפְצָלִין מֵרֵאשִׁיָּהוּן שֶׁהָיוּ סוֹמְכִים בָּהֶן שְׁנַיִם לְסֹדֶר זֶה וְשְׁנַיִם לְסֹדֶר זֶה וְעֹשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה קָנִים כַּחֲצֵי קָנָה חֲלוּל אַרְבָּעָה עֶשְׂרִי לְסֹדֶר זֶה וְאַרְבָּעָה עֶשְׂרִי לְסֹדֶר זֶה לֹא סִדּוֹר הַקָּנִים וְלֹא נְטִילָתָן דּוּחָה אֶת הַשֻּׁבָּת אֲלֵא נִכְנָס מֵעֶרֶב שִׁבְתָּ

וְשׁוּמָטִין וְנוֹתְנֵן לְאַרְכּוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן כָּל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ
בַּמִּקְדָּשׁ אֶרְכָּן לְאַרְכּוֹ שֶׁל בֵּית:

ז שְׁנֵי שׁוֹלְחָנוֹת הָיוּ בְּאוֹלָם מִבִּפְנִים עַל פֶּתַח הַבַּיִת.
אֶחָד שֶׁל שֵׁשׁ וְאֶחָד שֶׁל זָהָב עַל שֵׁשׁ נוֹתְנִים לֶחֶם
הַפָּנִים בְּכַנִּיסָתוֹ וְעַל שֶׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ שֶׁמַּעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ
וְלֹא מוֹרִידִין וְאֶחָד שֶׁל זָהָב מִפְּנִים שֶׁעָלְיוֹ לֶחֶם הַפָּנִים
תָּמִיד אַרְבָּעָה כֹּהֲנִים נִכְנָסִין שְׁנַיִם בִּידָן שְׁנֵי סְדָרִים.
וּשְׁנַיִם בִּידָם שְׁנֵי בְּזִיכִין וְאַרְבָּעָה מְקַדִּימִין לִפְנֵיהֶם שְׁנַיִם
לְטוֹל שְׁנֵי סְדָרִים וּשְׁנַיִם לְטוֹל שְׁנֵי בְּזִיכִים הַמְכַנִּיסִים
עוֹמְדִים בְּצִפּוֹן וּפְנִיָּהֶם לְדָרוֹם הַמוֹצִיאִים עוֹמְדִים בְּדָרוֹם
וּפְנִיָּהֶם לְצִפּוֹן אֵלּוּ מוֹשְׁכִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין וְטַפְחוֹ שֶׁל זֶה
כֹּנֶגֶד טַפְחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁנֶּאֱמַר לִפְנֵי תָּמִיד רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
אֶפִּילוֹ אֵלּוּ נוֹטְלִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין אַף זֶה הֵיטָה תָּמִיד יֵצְאוּ
וְנִתְּנוּ עַל הַשְּׁלֶחָן שֶׁל זָהָב שֶׁהָיָה בְּאוֹלָם הַקְּטִירוֹ הַבְּזִיכִין
וְהַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לַכֹּהֲנִים חֵל יוֹם הַכַּפּוֹרִים לְהֵיזוֹת
בְּשַׁבָּת הַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לְעֶרֶב חֵל לְהֵיזוֹת עֶרֶב שַׁבָּת.
שְׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכַּפּוֹרִים נֶאֱכָל לְעֶרֶב הַבְּבֻלִין אוֹכְלִין אוֹתוֹ
כִּשְׁהוּא חֵי מִפְּנֵי שֶׁדַּעַתָּן יָפָה:

ח סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם בְּשַׁבָּת וְאֶת הַבְּזִיכִים לְאַחֵר שַׁבָּת.
וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִים בְּשַׁבָּת פְּסוּלָה וְאִין חֵיבִין עֲלֵיהֶם
מִשּׁוֹם פְּגוּל נֹתֵר וְטֵמֵא סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם וְאֶת הַבְּזִיכִין
בְּשַׁבָּת וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין לְאַחֵר שַׁבָּת פְּסוּלָה וְאִין
חֵיבִין עֲלֵיהֶם מִשּׁוֹם פְּגוּל וְנֹתֵר וְטֵמֵא סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם

וְאֵת הַבְּזִיכִין לְאַחַר שַׁבָּת וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין בַּשַּׁבָּת
(פְּסוּלָה) בִּיצֵד יַעֲשֶׂה יִנְיַחְנָה לְשַׁבָּת הַבָּאָה שְׁאִפִּילוּ הִיא
עַל הַשְּׁלָחַן יָמִים רַבִּים אֵין בְּכַד כָּלוּם:

^ט שְׁתֵּי הַלֶּחֶם נֶאֱכָלוֹת אֵין פָּחוֹת מִשְׁנַיִם וְלֹא יֵתֵר עַל
שְׁלֹשָׁה בִיצֵד נֶאֱפֹת מְעַרְב יוֹם טוֹב וְנֶאֱכָלוֹת בְּיוֹם טוֹב
לְשָׁנִים חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת אַחֲרֵי הַשַּׁבָּת נֶאֱכָלוֹת לְשֹׁלֶשָׁה
לֶחֶם הַפָּנִים נֶאֱכָל אֵין פָּחוֹת מִתְּשַׁע וְלֹא יֵתֵר עַל אֶחָד
עֶשֶׂר בִיצֵד נֶאֱפָה בְּעַרְב שַׁבָּת וְנֶאֱכָל בַּשַּׁבָּת לְתַשְׁעָה
חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת עַרְב שַׁבָּת נֶאֱכָל לְעֶשְׂרֵה שְׁנֵי יָמִים
טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה נֶאֱכָל לְאַחַד עֶשֶׂר וְאֵינוֹ דוּחָה
לֹא אֶת הַשַּׁבָּת וְלֹא אֶת יוֹם טוֹב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הֶסְגֵּן דוּחָה אֶת יוֹם טוֹב
וְאֵינוֹ דוּחָה אֶת יוֹם צוּם:

פרק יב

הַמִּנְחוֹת וְהַנֶּסֶכִּים שֶׁנִּטְמְאוּ עַד שֶׁלֹא קִדְּשׁוּ בַכִּלִּי יֵשׁ
לָהֶם פְּדִיּוֹן מִשְׁקִדְּשׁוֹ בַכִּלִּי אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
הָעוֹפּוֹת וְהָעֵצִים וְהַלְבוֹנָה וְכִלֵּי שֶׁרֶת אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
שֶׁלֹא נֶאֱמַר אֵלָּא בַבְּהֵמָה:

^ב הָאוֹמֵר הָרִי עָלֶי בְּמַחְבֶּת וְהִבִּיא בְּמִרְחֶשֶׁת בְּמִרְחֶשֶׁת
וְהִבִּיא בְּמַחְבֶּת מֶה שֶׁהִבִּיא הִבִּיא וְיָדֵי חוּבְתוֹ לֹא יָצְא
זוֹ לְהִבִּיא בְּמַחְבֶּת וְהִבִּיא בְּמִרְחֶשֶׁת בְּמִרְחֶשֶׁת וְהִבִּיא
בְּמַחְבֶּת הָרִי זֶה פְּסוּלָה הָרִי עָלֶי שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לְהִבִּיא

בְּכָלִי אֶחָד וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים בִּשְׁנֵי כֵלִים וְהֵבִיא בְּכָלִי
 אֶחָד מֵהַשְּׁהִבִּיא הֵבִיא וַיְדִי חֹבְתוֹ לֹא יֵצֵא אֱלֹהֵי לְהֵבִיא
 בְּכָלִי אֶחָד וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים בִּשְׁנֵי כֵלִים וְהֵבִיא בְּכָלִי
 אֶחָד הָרִי אֱלֹהֵי פְסוּלִין הָרִי עָלֵי שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים לְהֵבִיא
 בְּכָלִי אֶחָד וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים אָמְרוּ לוֹ בְּכָלִי אֶחָד נִדְרָתָּ
 הַקָּרִיבִן בְּכָלִי אֶחָד כְּשָׂרִים בִּשְׁנֵי כֵלִים פְּסוּלִין הָרִי עָלֵי
 שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים לְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים וְהֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד
 אָמְרוּ לוֹ בִּשְׁנֵי כֵלִים נִדְרָתָּ הַקָּרִיבִן בִּשְׁנֵי כֵלִים כְּשָׂרִים
 נִתְּנָן בְּכָלִי אֶחָד כְּשֵׁתִי מִנְחוֹת שְׁנֵתֶּעְרְבוּ:

ג הָרִי עָלֵי מִנְחָה מִן הַשְּׁעוֹרִין יָבִיא מִן הַחֲטִיִּם קֶמַח
 יָבִיא סֶלֶת בִּלֹּא שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה יָבִיא עֵמָה שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה
 חֲצִי עֲשָׂרוֹן יָבִיא עֲשָׂרוֹן שֶׁלֶם עֲשָׂרוֹן וּמִחֲצָה יָבִיא שְׁנַיִם
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר שֶׁלֹּא הִתְנַדֵּב בְּדֶרֶךְ הַמִּתְנַדְּבִים:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא יאמר זה שלש פעמים

ויועיל לשכחה בעזרת השם יתברך.

הדרן עלך מסכת (פלוני) והדרך עלן דעתן עלך מסכת (פלוני) ודעתך
עלן לא נתנשי מינך מסכת (פלוני) ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין
ולא בעלמא דאתי:

ואחר כך יאמר

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אומנותנו
בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא חנניה בר פפא רמי בר פפא
נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרס בר פפא
רכיש בר פפא סרחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית
ישראל ונהיה אנחנו כלנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל יראי
שםך ולומדי תורתך:

מאיבי תחכמי מצותך כי לעולם היא לי:

יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש:

לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתיני:

ברוך אתה יהוה למדי חקיך: